VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 76 — Vol. LII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, heinäk. 6 p. — Saturday, July 6, 1968

Viljatyöläisetkin voivat lakkoutua

Sovittelulautakunta hajosi kolmeen osaan – mahdollinen lakko aloitetaan vasta meritien lakon päätyttyä

Toronto. — Järvienpään viljavarastotyöläiset voivat lakkoutua, jos he eivät muuten saa valituksiaan kuulluksi, heti meritien lakon päätyttyä.

Käsityksenä on, että alan 1,200 työläistä suorittaa Järvienpäässä lakkoäänestyksen tänä sunnuntaina. Työläiset kuuluvat Brotherhood of Railways, Airlines and Steamship Clerks, Freight Handlers, Express and Station Employees unionin Järvienpään osastoon. Kiistana on palkkakysymys mistä 3-henkinen sovittelulautakunta hajosi kolmeen osaan, puheenjohtajan suositellessa 70 sentin palkankorotusta tunnilta kaksivuotisen työehtosopimuksen aikana.

Unionin canadalainen varapresidentti W. C. Y. McGregor sanoi kuitenkin, että tämä palkkatarjous ei ole riittävän suuri sillä se jättäisi Järvienpään viljavarastotyöläisten palkat 46 senttiä tunnilta alhaisemmiksi niistä palkoista mitä Canadan länsirannikon viljaelevaattorityöläiset saavat.

Mr. McGregor sanoo, että unio hyväksyi sovittelulautakunnassa unionin edustajana olleen J. S. Wellsin ehdotuksen, jotta palkkoja korotettaisiin sopimuskautena $1.06 tunnilta.

Yhtiön edustajana sovittelulautakunnassa ollut torontolainen lakimies J. W. Healy ehdottaa, että palkkoja korotettaisiin vain 55 sentillä tunnilta 30-kuukautisen työehtosopimuksen puitteissa.

Sovittelulautakunnan puheenjohtaja, winnipegiläinen lakimies R. A. Gallagher sanoo hänen ehdotuksena (että palkkoja korotettaisiin 70 senttiä tunnilta 2-vuotisen sopimuksen puitteissa) heijastavan katsantokantaa, että palkkataksoja olisi jossakin määrin korjettava niin, että Järvienpään työläisten palkat tulisivat lähemmäksi sitä tasoa mistä saman alan työläiset nauttivat Canadan länsi- ja itärannikoilla.

Järvienpään viljaelevaattorityöläisten nykyinen palkka on $2.30 tunnilta. Heidän 3-vuotinen työehtosopimuksensa päättyi joulukuun 31. pnä 1967. Union toimesta osoitetaan, että nyt päättyneen 3-vuotisen työehtosopimuksen perusteella nämä työläiset eivät saaneet 3-prosenttista vuotuista elinkustannusten nousua vastaavia palkankorotuksia.

V. 1964 oli Järvienpään viljaelevaattorityöläisten palkka $2.14 tunnilta. Länsirannikolla se oli $2.96 ja Montrealissa $2.63.

Sen jälkeen ovat länsirannikon työläiset saaneet 50 sentin plakankorotuksen tunnilta.

Järvienpään viljaelevaattorityöläiset eivät todennäköisesti lakkoudu ennen kuin St. Lawrencen meritietyöläisten lakko päättyy. Unio vaatii alunperin $1.25 palkankorotusta tunnilta 2-vuotisen työehtosopimuksen puitteissa.

MACE-KAASUA KÄYTETTY MYÖS CANADASSA

Tämä kauhea aine olisi julistettava laittomaksi, sanoo sen amerikkalaisuhri

London, Ont. — Londonin eräs poliisikersantti käytti tiistai-iltana Mace-kaasua kolmea häiriöaiheuttanutta teini-ikäistä nuorta vastaan, tiedoittivat poliisiviranomaiset keskiviikkona.

Otaksutaan, että tämä oli ensimmäinen kerta, jolloin Canadassa on käytetty Mace kyynelkaasun ja salaisen kemikaalianeen seosta. Yhdysvalloissa sitä on käytetty katukahakoitsijoita vastaan ja kansalaisvapausliikkeen johtajat ovat esittäneet siitä vastalauseita.

Noin 30 poliisia hajoitti tiistai-iltana "lähes mellakaksi" kuvatun kolmensadan hengen ryhmän Dundas kadun armoryn lähettyvillä.

Tämä häiriö kehittyi teini-ikäisten katutanssista mihin osallistui 2,000—3,000 henkilöä.

Useita poliiseja sanotaan heitetyn pulloilla. Yksi heistä vietiin sairaalaan.

Kersantti Russell Culp sanoi käyttäneensä mace-kaasu-suihkua kolmea nuorukaista vastaan, joiden väitetään uhanneen potkaista toista poliisia, joka makasi maassa saatuaan iskun pullosta.

"Se vaikutti aika hyvin", sanoi kersantti Culp. "Se hidastutti heitä ja sai heidän silmänsä kyynelyimään."

Mace-kaasun uhreiksi Yhdysvalloissa joutuneet ovat valittaneet, että se saattaa heidät täydellisesti liikuntakyvyttömiksi puolen tunnin ajaksi. He sanovat, että kun tämä kaasu tulee henkilön kasvoja vastaan, uhri tuntee hetkellisesti kovaa kipua, mitä seuraa kyynelvirta silmistä, tasapainon menetys ja tunnelma, että tuuli painaa hänet kumoon. Hän kaatuu avuttomana maahan.

Mr. Culp sanoi, että kolme nuorukaista, joita vastaan kaasua käytettiin Londonissa, ei kaatunut maahan. Poliisipäällikkö Finlay Carroll arvelee, että Culp käytti tätä kaasua vähemmän, mitä tarvitaan vakavien vastavaikutteiden aiheuttamiseksi, mistä on Yhdysvalloissa esitetty valituksia.

"Se on ensimmäinen kerta jolloin me olemme sitä kaasua käyttäneet, ja hän ei ilmeisestikään halunnut käyttää sitä liian paljoa", selitti poliisipäällikkö ja sanoi:

"Huolimatta siitä mitä kannalta asiaa katsotaan, tätä kaasua on vähän helpompi vastaanottaa kuin patukkaa tai kuulia."

Vain yksi kaasua saaneista nuorukaisista vangittiin. Hän ei tarvinnut lääkärinhoitoa. Toiset kaksi katosi paikalta.

Tapahtuman yhteydessä vangittiin neljä nuorta ihmistä. Poliisioikeudessa tuomittiin kaasua saanut 21-vuotias Paul Sydney Phoenix ja 17-vuotias Alexander Patrick Kilby kahdeksi kuukaudeksi vankilaan poliisin, Chris Allottin vastustamisesta. Kolmas nuori mies sai sakkotuomion ja neljännen asian käsittely siirrettiin torstaihin.

Mace-kaasua valmistaa pittsburgilainen Ordnance Equipment Corporation. Kaasu valmistetaan tavallisesta kyynelkaasusta ja jostakin öljymäisestä aineesta, mikä leviää iholle. Yhtiö on hakenut tälle aineelle patenttia eikä halua tiedoittaa, mitä se on.

Memphisin "Urban Leaguen" varapresidentti Harold Wahlum, joka sai mainittua kaasua viime huhtikuussa, sanoo sitä "kamalaksi aineeksi mikä pitäisi julistaa laittomaksi."

VIIME TIEDOT

Toronto. — Ontarion prokuraattori Arthur Wishart varoitti poliisivoimia torstaina lamauttavan Mace-kaasun käytöstä, mutta tunnusti, että hän on voimaton lopettamaan kaasun käyttöä. Wishart antoi lausuntonsa lainlaatijakunnassa sen jälkeen kun häneltä pyydettiin selitystä tiistaina Londonin poliisin toimesta käytetyn yhdysvaltalaisen mellakkavastaisen" Mace-kaasun suhteen.

Bonn. — Länsi-Saksan liittovaltion kansleri Kurt Georg Kiesinger esiintyi torstaina todistajana kahden entisen "kolmannen valtakunnan" diplomaatin sotarikosoikeudessa Bonnissa. Hän todisti, että hän ei ottanut todesta liittoutuneiden syytöksiä, jotta natsit joukkomurhasivat juutalaisia, ennen kuin vasta sodan loppuaikana. Hän sanoi luulleensa syytösten olevan vain "iljettävää propagandaa". Mr. Kiesinger toimi sodan aikana "kolmannen valtakunnan" ulkoministeriön radio-osaston apulaispropagandapäällikkönä.

Melbourne, Australia. — Noin 2,000 mielenosoittajaa rikkoi kaikki paikallisen USA:n konsuliviraston etuikkunat torstaina ja maalasivat rappuset punaisiksi sekä heittelivät virastoon savupommeja ja kiviä. Mielenosoittajat taistelivat noin tunnin ajan ratsupoliisejakin vastaan. Oppilaat protestoivat USA:n Vietnamissa käymää sotaa vastaan.

Lontoo. — Torstai-iltana kuultiin uutinen, että Egypti on tarjoutunut ottamaan takaisin alueilleen YK:n turvallisuusjoukot saadakseen aikaan rauhan Lähi-Idässä. Diplomaattipiireistä sanottiin, että tämä uusi suunta on Neuvostoliiton, Englannin ja USA:n yhteistyön ja yritysten tulos, joilla ne ovat tukeneet YK:n sovittelijan Gunnar Jarringin työtä.

Saigon. — USA:n Dau Tiengissä sijaitseva tukikohta joutu sissien hyökkäyksen kohteeksi torstaina ja tukikohdan puolustukseen täytyi osallistua sotilaiden lisäksi kokkien, kirjanpitäjien ja autonajurien, jottei tukikohta tullut tuhotuksi. Paikka sijaitsee vain 40 mailin päässä Saigonista.

Saatanan valittujen johtajaa syytetään haavoittamisesta

Kitchener. — "Saatanan valittujen moottoripyöräilijäklubin", (Satan's Choice Motorcycle Club) Prestonin osaston presidenttiä, 22-vuotiasta Larry Kowtuskia vastaan on nostettu syytös haulikkoampumahaavan aiheuttamisesta kesäkuun 2. pnä Ketjumies-moottoripyöräklubin (Chainmen Motorcycle Club) yhdelle jäsenelle.

Ketjumiesklubin jäsen, 21-vuotias Paul Januszkeiwicz, Waterloosta haavoittui kesäkuun 2. pnä Saatanan valittujen ja Neljännen valtakunnan (Fourth Reich) jäsenet suorittivat hyökkäyksen ketjumiesten käyttämään vajaa (garage) vastaan. Hän oli haavojensa johdosta viikon sairaalassa.

Kennedyn murhasta syytetyn veljeä yritetty ampua

Pasadena, Kalif. — Poliisit ovat järjestäneet ympäri vuorokauden kestävän vartioinnin senaattori Robert F. Kennedyn murhasta syytetyn miehen veljen, 36-vuotiaan Saidallah Sirhanin suojelemiseksi uutta murhayritystä vastaan.

Työttömänä oleva mekanikko Sirhan tiedoitti poliiseille, että 7 valkoihoista miestä ajoi kahdella autolla häntä takaa Pasadena Freewaylla ja ampuivat kaksi laukausta, jotka olivat vähällä osua häneen. Tämä murhayritys tapahtui tiistaina kello 4.30 ip. Poliisit sanovat autosta löydetyn kaksi .38 kaliberin revolverin luotia. Jos Sirhan olisi ampumishetkellä istunut suorassa asennossa (hän sanoi nojanneena eteenpäin) luoti olisi todennäköisesti mennyt hänen niskansa läpi," selittävät poliisit.

Saigonin läheltä löytyi rakettikätkö

Saigon. — USA:n sotilaat löysivät keskiviikkona Saigonin läheisyydestä 56 rakettia, joiden sanotaan olleen tarpeeksi lähellä Saigonin kaupunkiin ammuttaviksi.

Raketit olivat vain kuuden mailin päässä Saigonin keskustasta ja sissien sanotaan soluttautuneen 30 pataljoonaa käsittävien USA:n ja saigonilaisjoukkojen linjojen läpi saadakseen raketit tarpeeksi lähelle kaupunkia. Sissit eivät ole kuitenkaan tulittaneet Saigonin keskustaa viimeisen 13 päivän kuluessa.

Johnsonin sairastumisen sanotaan huolestuttavan hallitusjohtajia

Hänen paljon mainostettu Pariisin matkansa sanotaan peruutetun tämän sairaustapauksen johdosta

Quebec. — Pääministeri Daniel Johnsonin paljon mainostettu Pariisin matka on peruutettu lääkärin suositusten perusteella.

Mr. Johnsonin piti osallistuman Ranskan presidentti Charles de Gaullen kanssa Bastille-päivän juhliin, mutta hän joutui keskiviikkona turvautumaan Laval-sairaalan hoitoon. Silloin sanottiin että 53-vuotias pääministeri sairastui liikarasitumisen ja pahan vilustumisen vuoksi.

Torstaina kerrottiin lääkärien sanoneen, että pääministeri Johnsonin tila on "tyydyttävä". Samassa yhteydessä selitettiin kuitenkin suorasukaisella tavalla tilannetta seuraavasti: "Tri (Yves) Morin on antanut potilaalleen neuvon, että hänen tulee rajoittaa toimintaansa ja siirtää tuonnemmaksi virallista Eaurooppan matkaa, minkä hänen piti suorittaman ensi viikolla."

Hallituspiireistä annettujen tietojen mukaan mr. Johnson voi olla sairaalassa kymmenen päivää.

Ennakkotietojen mukaan pääministeri Johnsonin piti saaman Pariisissa erittäin lämpimän vastaanoton presidentti de Gaullelta. Tämä matka liittyi tärkeänä osana pääministeri Johnsonin suunnitelmaan Quebecin aseman vahvistamiseksi kansainvälisellä arenalla.

Torstaisessa tiedonannossa sanottiin pääministerin potevan verenkiertohäiriöstä johtuvaa vikaa. Tämän määritelmän, mitä ei ole sen paremmin selitetty, voi sisältyä monenlaisia tauteja, aina sydänviasta suonivikaan asti jota pääministerin tiedetään potevan.

Pääministeri Johnsonin sairastumisen sanotaan aiheuttaneen kriisitilaa lähentelevän huolestumisen hänen puolueensa, Union Nationale johtohenkilöille, johtuen sen niistä pulmista, mitä Quebecin hallituksen edessä nyt on ja toisaalta Union Nationalen perinteellisestä "yhden miehen" hallitusmenetelmästä.

Huolestuneisuuden aiheuttajia ovat:

— Pääministeri Trudeaun esittämä taisteluhaaste kahden kansan käsityskantaa vastaan.

— Puutealueilta yhä nouseva arvostelu voita-ja-leipää vaatimusten muodossa.

— Tyytymättömyysilmiöt yhden miehen hallitusjärjestelmää vastaan

— Tyytymättömyys hallituksen aikaansaannoksiin lainlaadinnallisella alalla.

Westmoreland on nyt USAn esikunnan päällikkönä

Washington. — Kenraali William Childs Westmoreland tuli keskiviikkona USA:n armeijan esikuntapäälliköksi.

Presidentti Johnson teki yllätysvierailun puolustusministeriöön nähdäkseen kun kenraali Westmoreland vannotettiin armeijan esikunnan päälliköksi.

Westmorland nimitettiin kenraali Harold Johnsonin tilalle. Kenraali Johnson siirtyi eläkkeelle viime tiistaina.

Biafra ei halua Engalannin "apua"

Lagos. — Biafran hallitus sanoi keskiviikkona, että se ei tule vastaanottamaan Englannin hallituksen pakolaisapu, niin kauan kun Englannin hallitus jatkaa aseiden ja muiden tavarain Nigerian hallituksen joukoille lähettämistä.

Englannin hallitus tarjosi keskiviikkona $650,000 apurahaa Nigerian ja Biafran hallituksille.

HAASTERYNTÄYS SAI NYT HYVIN LUPAAVAN ALUN

Ensimmäisen katsauspäivän tulos on $1,183.00 — 31 lahjoittajaa haastaa muita sanavapauden ystäviä

Heinäkuun ensimmäisenä päivänä alkanut hasteryntäys lehtiemme Vapauden ja Liekin talousaseman varmistamiseksi sai vanhan hyvän tavan mukaan erittäin lupaavan alun.

Kaikkiaan saapui torstai-iltaan mennessä lehtiemme konttoriin 31 lahjoitusta ja niiden ansiosta karhujen karkoittamiseksi lehtiemme kimpusta todella kaunis rahasumma, $1,183.00, sekä suuri määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville ja kannattajille. Suurkiitos arvokkaista lahjoituksista!

Tämänpäiväisen katsauksen yhteistulosta kaunistaa osaltaan myös järjestötoverien arvokkaat lahjoitukset: CSJ:n South Porcupinen osasto on lahjoittanut $500.00 ja CSJ:n Länsi-Ontarion aluetoimikunta myös $500.00. Suurkiitos järjestöystävät ja lisää lahjoituksia tulkoon sekä välittöminä lahjoituksina että erinäisten tilaisuuksien järjestämisestä.

Ajan lyhyydestä huolimatta lahjoituksia tuli tähän ensimmäiseen katsaukseen aina Vancouverista asti. Yleisesti tiedetään, että lehtien kustantaminen tulee jatkuvasti yhä kalliimmaksi, minkä seikan aiheuttamien vaikeuksien vuoksi haluavat kaikki sanavapauden ystävät olla mukana ja lahjoittaa kukin niin paljon kuin suinkin on "värkissä varaa".

Alueittain katsoen otti Pohjois-Ontario totutun tapansa mukaan johtoaseman käsiinsä. Toisella tilalle on myös hyvällä tuloksella Länsi-Ontarion alue ja kolmannella tilalla Quebec. Alueitten välinen kilpailutilanne on ensimmäisenä katsauspäivänä seuraava:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yhteensä	Pros.
Pohjois-Ontario	$ 1,745.00	$519.00		$519.00	29.74
Länsi-Ontario	1,900.00	527.00		527.00	27.74
Quebec	350.00	18.00		18.00	5.14
Etelä-Ontario	1,700.00	50.00		50.00	2.94
Keski-Ontario	2,250.00	64.00		64.00	2.84
British Columbia	850.00	5.00		5.00	0.59
Manitoba ja Sask.	85.00	—		—	—
Alberta	120.00	—		—	—
	$ 9,000.00	$1,183.00		$1,183.00	13.02

Yksityisten lahjoituksia kansalaistemme sanavapauden säilyttämisen ja voimistuttamisen hyväksi saatiin nyt eri puolilta maata seuraavasti:

CSJ:n SOUTH PORCUPINEN OSASTO lahjoittaa $500.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi ja kehoittaa kaikkia osastoja, seuroja ja kerhoja tekemään lahjoituksensa lehtiemme hasterahastoon, että niiden ilmestyminen olisi turvattu.

W. SAILA, Scarborough, Ont. lahjoittaa $10.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

SENJA JA EDWIN SUKSI, Sudbury, Ont. lahjoittavat $25.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi ja haastavat seuraavat: Annie ja Urho Tynjälä, Sointula, B. C., Paavo Voutilainen ja George Saivo, Port Arthur, Ont. sekä Aili ja Edwin Strom, Montreal, Que., kukin vointinsa mukaan.

RICHARD KANGAS, Sudbury, Ont. lahjoittaa $4.00 Vapaudelle.

ARNE WALLI, Sudbury, Ont. lahjoittaa $10.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi.

E. RASULA, South Porcupine, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

ARVI HOLM, Hawk Junction, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Eino Muhonen, Sault Ste. Marie, Ont., Jack Rajala, Port Arthur, Ont., Kusti Tiensuu ja Kusti Aho, Wawa, Ont. ja Eino Lammi, Hawk Junction, Ont.

LEMPI JA ANTERO SALMINEN, Toronto, Ont. lahjoittavat $20.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja kehoittavat tovereita tekemään parhaan vointinsa mukaan.

MARTHA JA FRANK LAAKSO, Scarborough, Ont. lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi ja haastavat vointinsa mukaan Helmi ja Risto Salmisen, Brampton, Ont.

ELLI SAARI, Vancouver, B. C. lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Hulda Grohn, Taava Maunus, Anna Luoto, Matti Varila ja Onni Koskinen, Vancouver, B. C. sekä Lauri Koski, Swastika, Ont.

TYYNE MANNISTÖ JA HEIKKI, Sudbury, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

LEMPI JA LAURI JOKINEN, R. R. 1, Whitefish, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin tukemiseksi.

AINI JA NICK GRUNDSTEN, R. R. 1, Whitewish, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi, että niiden ilmestyminen olisi turvattu

IMPI JA FRAK TOMMILA, R. R. 1, Whitefish, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat: Toby Korpi ja Olavi Hirvelä, Sudbury, Ont.

SOFIA PÖNTIÖ, Sudbury, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: Helen ja Nick Laitinen, Toronto, Ont. sekä Aino ja Otto Korkola, Timmins, Ont.

J. SALORANTA, Toronto, Ont. lahjoittaa $10.00 Vapauden hyväksi ja kehoittaa kaikkia eläkeläisiä muistamaan, että Vapaus aikoinaan oli esiraivaaja siinä työssä jonka tuloksena me nykyään saamme joka kuukausi valtion shekillä hakea rahat pankista "niinkuin apteekin hyllyltä".

OLGA ALANEN, Port Arthur, Ont. lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

JOEL NIEMI, Cobalt, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden tukemiseksi.

ISAAC SAHALA, Kirkland Lake, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi ja haastaa seuraavat vointinsa mukaan: Kalle Walli, Jalmar Salonen ja John Wuollet, kaikki Kirkland Lakelta.

VEERA JALONEN, Larder Lake, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

MARTHA JA V. KANGAS, Montreal, Que. lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi ja haastavat Kaisa ja J. Impolan, Montreal, Que.

AILI JA ED. STROM, Montreal, Que. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat Aili Aaltosen, Montreal, Que.

AILI AALTONEN, Montreal, Que. vastaa $3.00 Aili ja Ed. Stromin haasteeseen ja haastaa Aino ja L. Kuusiston, Montreal, Que.

JAAKKO MAENPÄÄ, Lappe, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden lehtiliikkeen talousaseman kohentamiseksi ja haastaa seuraavat naapurit tekemään samoin tai vointinsa mukaan: Yrjö Koskinen, Isa Siitari, John Mäki ja Aimo Tasa, kaikki Lappe, Ont.

HILJA KOSKI, Port Arthur, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin tai paremmin: Taimi ja Arne Luoto, Finland, Ont. ja Mrs. C. Peltonen, Fort Frances, Ont.

(Jatkuu sivulla 4)

Brezhnev arvosteli ankarasti USA:ta

Yhdysvaltain työväenluokan nousun ääni kuuluu yhä voimakkaammin, hän sanoi

Moskova. — Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteeri, Leonid Brezhev arvosteli keskiviikkona erittäin terävästi Yhdysvaltain hyökkäävää ulkopolitiikkaa.

Mr Brezhnev leimasi Yhdysvallat "väkivallan ja terrorin sekä poliittisen gangsterismin maaksi mitä halveksitaan ja inhotaan kaikkialla maailmassa."

Hän esitti tämän teräväsanaisen arvostelunsa päivän kuluttua siitä, kun Neuvostoliiton hallitus oli vapauttanut maansa ilmatilan rikkomisen vuoksi alas komennetun yhdysvaltalaisen matkustajalentokoneen, mikä oli viemässä 214 yhdysvaltalaissotilasta Vietnamiin. Sen lisäksi oli mukana 17-henkinen lentokoneen meihistö.

Kahta päivää sitä ennen NL ja USA ilmoittivat samanaikaisesti tärkeästä sopimuksesta siitä, että aloitetaan keskustelut ydinaseiden ja ohjustorjuntajärjestelmän rajoittamiseksi ja vähentämiseksi.

Mr. Brezhnev puhui Kremlin kongressipalatsissa Unkarin pääministeri Janos Kadarin ja hänen mukanaan Neuvostoliitossa vierailevan valtuuskunnan jäsenten kunniaksi järjestetyssä tilaisuudessa.

Hän alleviivasi, että Yhdysvallat on maailman paheitten aiheuttaja joka on syyllistynyt hyökkäyssodan käyntiin Vietnamia vastaan ja hyökkäystoimenpiteiden yllyttämiseen Israelissa ja Länsi-Saksassa.

Ennustaen, että työväenluokka tulee aikanaan ottamaan vallan käsiinsä myös Yhdysvalloissa, mr. Brezhnev sanoi:

"Mätä, rappeutuva ja lahoava yhteiskunta. Tällaiseksi kuvaavat nykyhetken Yhdysvaltoja nekin, jotka vielä äskettäin kiittivät taivaisiin asti yhdysvaltalaista elämäntapaa.

"Aivan totta. Monopolistinen Amerikka on lahoamassa. Mutta sen tilalle tulee kieltämättömästi toinen Amerikka, työtätekevien Amerikka. Me näemme sen kasvavan ja nousevan. Me näemme kansalaisvapausliikkeen kasvun. Me kuulemme työväenluokan äänen, Yhdysvaltain tulevaisluuden äänen, mikä kuuluu yhä äänekkäämmin."

"YHDYSVALTALAINEN" TAIDE NÄRKÄSTYTTÄÄ

Upsala, Ruotsi. — Kirkkojen maailmanneuvoston kokoukseen saapuneet yhdysvaltalaisedustajat esittivät keskiviikkona protesteja "yhdysvaltalaisvastaista" — oikeammin Yhdysvaltain "elämäntapaa" vastustavasta taidenäyttelystä, minkä Ruotsin kirkon kulttuuri-julkaisu oli kokouspaikan ruokasaliin järjestänyt.

Kirkkojen maailmanneuvoston torstaina alkaneeseen kokoukseen saapuneet jotkut yhdysvaltalaisedustajat osoittivat vihamielisyyttään taidemaalauksia kohtaan, jotka kuvaavat alastomuutta, käristyneitä sisälmyksiä ja verilätäkössä makaavaa neekeriä.

Mutta kaikkein suurinta närkästyneisyyttä yhdysvaltalaisille kirkonmiehille aiheutti Gerhard Nordströmin "Valta ja kunnia" maalaus.

Kuvaten yhdysvaltalaista $5.00 seteliä tässä maalauksessa oli jätetty rahan keskuksesta pois Abraham Lincolnin kuva ja sen tilalle oli maalattu sukupuolielimet.

Ruotsin arkkipiispa Ruben Josefsson puolusti heti tätä 91 näytöskappaletta käsittävää "Yhtykää moderni-maailmaan" nimistä taide näytöstä.

"Näissä maalauksissa ei ole mitään vikaa. Ne edustavat elämän olosuhteita", hän sanoi selittäen. että Ruotsin ja muissa Euroopan maiden kirkoissa on aiemmin ollut samantapaisia näyttelyitä.

Kokoukseen osallistuu 300 maasta noin 2,500 edustajaa, joita on suojelemassa 300 poliisia. "Me emme jätä mitään sattuman varaan maailman huomion ollessa kiintyneenä kokoukseen," selittävät poliisit.

Useat kristilliset nuorisoryhmät olivat suunnitelleet etukäteen, että he järjestävät kokouspaikan edustalle mielenosoitusparaatin jonka tarkoituksena on korostaa, että kirkkojen edustajain pitäisi kokouksessaan kiintyä nykymaailman asioihin.

Kirkkojen maailmanneuvoston kokouksen työlistalla on mm. kysymykset kirkkojen yhtenäisyydestä, ihmisoikeuksista, avioliittoa edeltävistä sukupuoliyhteyksistä, sukupolvien välisestä kuilusta ja alikehittyneiden maiden ongelmista.

Roomalaiskatollisen kirkon edustajat voivat nyt ensimmäisen kerran osallistua kirkkojen maailmanneuvoston kokoukseen.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

"Huonokuuloinen" Harriman

Kertoessaan torstaisessa numerossaan Vietnamin demokraattisen tasavallan (Pohjois-Vietnamin) ja Yhdysvaltain Pariisin keskustelujen yhdennentoista istunnon asioista, torontolainen aamulehti Globe and Mail julisti etusivunsa neljän palston otsikossa Washingtonia tukien: "USA toivoo, että kolmen vangin vapauttaminen on merkki Hanoin kannan muuttumisesta".

Me, kuten muutkin rauhanpuolustajat, toivomme tietenkin hartaasti, että Hanoi ei muuttaisi kantaansa, sillä kannanmuutosta tarvitaan Yhdysvaltain eikä Vietnamin demokraattisen tasavallan kohdalla. Tosiasiat ovat nimittäin äärettömän itsepintaisia. Pohjois-Vietnam hyväksyi Pariisin keskustelut nimenomaan siinä mielessä, kuten Hanoin tiedonannossa sanottiin, että sovitaan Yhdysvaltain pommituksen ja muiden sotatoimenpiteiden lopettamisesta Pohjois-Vietnamia vastaan, jotta päästään neuvottelemaan asioista.

Tällä pohjalla aloitettiin Pariisin keskustelut toista kuukautta sitten, mutta Yhdysvallat ei ole vieläkään suostunut pommituksen ja muiden sotatoimien lopettamiseen, mitä varten nämä keskustelut järjestettiin. Kysymys ei siis ole, eikä voi olla tässä yhteydessä Hanoin, vaan nimenomaan Washingtonin nykyisen kannan muutoksesta, eli siitä, että USAn tulisi lopettaa kaikki sotatoimensa Pohjois-Vietnamin kaikkia alueita vastaan, jotta voitaisiin aloittaa varsinaiset rauhanneuvottelut.

Majestic-hotellissa, Pariisissa on jo pidetty näiden alustavien keskustelujen yksitoista istuntoa, mutta vieläkään ei ole päästy Yhdysvaltain jarrutus- ja viivytystaktiikan vuoksi "senttimetriäkään" Yhdysvaltain sotatoimien lopettamista kohti, mitä ilman ei varsinaisiin rauhanneuvotteluihin päästä, kuten Vietnamin demokraattisen tasavallan pääneuvottelija Xuan Thuy tilannetta selittää.

Sanomalehdet ovat maailmanlaajuisesti kirjoittaneet satoja palstatuumia näistä keskusteluista ja kaikki hyvän tahdon ihmiset odottavat maltittomina "hyviä uutisia" Pariisista. Mutta mitään ei ole tapahtunut yksinkertaisesti siksi kun Washington jarruttaa keskusteluja samalla kun se eskaloi pommitusta Pohjois-Vietnamin etelä-osia ja Etelä-Vietnamin kansaa vastaan. Yksistään torstaisten uutistietojen mukaan Yhdysvaltain suuret B-52 pommittajat pudottivat 36 tunnin aikana (keskiviikkona ja torstaina) yli 2,000 tonnia pommeja Pohjois-Vietnamin eteläosaan! Yhdysvaltalaispiirien julkaisemien uutisten mukaan tähän Vietnamin sodan yhteen suurimpaan ilmapommitusoperatioon osallistui 75 jättiläiskokoista, 8-moottorista B-52 konetta, jotka suorittivat peräti 15 pommituslentoa.

Ja kaiken tämän jälkeen sellainenkin lehti kuin Globe and Mail, joka yleispiirtein tuomitsee Yhdysvaltain sotatoimet Vietnamissa, esittää etusivullaan Washingtonia myötäilevän kannanilmaisun jonka mukaan hyökkäyksen kohteeksi joutuneen Pohjois-Vietnamin pitäisi muka muuttaa kantaansa hyökkääjän eli Yhdysvaltain vaatimusten mukaisesti! Kun tällaista tapahtuu tuoreessa puussa, niin mitä sitten voidaankaan odottaa kuivalta sellaiselta?

* * *

Vähänkin läheisempi Pariisin keskusteluja selostavien uutistietojen seuraaminen osoittaa, että Yhdysvaltain edustajat ovat sanavalmiina puhumaan kaikista muista asioista, mutta ei siitä No. 1, eli pääkysymyksestä, jonka ratkaisemiseksi nämä keskustelut molemminpuolisten sopimusten mukaan järjestettiin. Yhdysvaltain edustaja Averel Harriman on jopa valmiina "kiittämään" Pohjois-Vietnamia kolmen vangin vapauttamisesta, mutta hän ei puhu eikä pukahdakaan mitään pommitusten ja muiden sotatoimien lopettamisesta Pohjois-Vietnamia vastaan. Palautettakoon vieläkin mieleemme, että Hanoista tiedotettiin virallisesti huhtikuun 3:na ja toukokuun 3:na päivänä, että Vietnamin demokraattinen tasavalta on valmiina lähettämään edustajansa Pariisiin "ratkaisemaan Amerikan Yhdysvaltain pommitusten ja muiden sotatoimien ehdotta lopettamisen Vietnamin demokraattisen tasavallan alueita vastaan, jonka jälkeen keskustellaan, muista, kumpaakin osapuolta koskevista asioista". Koko maailman, kuten Washingtonkin, tiesi Pariisin keskustelujen alkaessa, että juuri Yhdysvaltain kaikkien sotatoimien lopettaminen on työjärjestyksessä.

Toisaalta on pantava merkille, että samalla kun USA:n toimesta järjestetään nyt ennätysuuria pommituksia Pohjois-Vietnamin alueita vastaan, yhdysvaltalaislehdet povailevat ehkä yleistä mielipidettä siihen valmistaen — että Pariisin keskustelut jatkuvat kuukausikaupalla — ehkäpä "kaksi tai kolme vuotta", kuten on sanottu.

Selvää on, että Yhdysvaltain edustajia ei lähetetty Pariisin Washingtonin rauhanrakkauden vuoksi. Päinvastoin on ilmeistä, että USAn oli hyväksyttävä Pariisin kokoukseen osallistumisen omien sotilaallisten epäonnistumistensa sekä yleisen mielipiteen painostuksen johdosta. Jotkut lehtikirjoittajat ja lausunnot viittaavat jopa siihen, että Washington etsii Pariisin keskusteluista jotakin tekosyytä, minkä perusteella nämä keskustelut voitaisiin lopettaa ja sillä pohjalla laajentaa edelleen hyökkäyssotaa pientä Vietnamin kansaa vastaan. Esimerkkinä tästä mainittakoon tavallisesti hyvin tietoisen Wall Street Journalin jokin aika sitten esittämä käsityskanta, että Pariisin keskustelut "liittyvät sotatavoitteisiin". Ja näistä "sotatavoitteista" mainittu lehti kirjoitti:

"Kommunistien sotilaallinen voima hävitetään kohoavan vuoroveden avulla. Yhdysvallat luottaa, että etelä-vietnamilaisten sotilasmobilisointi auttaa tämän saavuttamista pitkän tähtäyksen ohjelmalla . . . Amerikkalaiset lähettävät apua sille etelä-vietnamilaisten mobilisoinnin hyväksi. Siihen mennessä, kuten Xuan Thuy (P-Vietnamin pääneuvottelija — V) aivan oikein väitti, USAn asevoimien lukumäärä kasvaa yhä. Ja Yhdysvaltain miesmenetykset, jotka ovat paljon viimevuosista suuremmat, ovat osoituksena, että miehiä lähetetään taisteluun.

Muistetaan myös, että Pariisin keskustelujen aattopäivinä, tarkemmin sanoen toukokuun 31 pnä, arvovaltainen New York Times tiedoitti Vietnamissa olevien asevoimien yhdysvaltalaispäällystön kehoittaneen asevoimiaan "'kaikkikäsittävään' ponnisteluun vihollista vastaan." Lehti sanoi, että tällainen "salainen ohje" oli lähetetty kaikille asevoimien päälliköille.

Kaikesta tästä huolimatta Yhdysvaltain päävaltuutettu Harriman vetoaa ulkokullatusti Pariisin kokouksessa Pohjois-Vietnamin edustajain "hyvän tahdon" osoituksiin ja vissit canadalaislehdetkin tarjoavat lukijoilleen moista moskaa jonakin "uutuutena", vaikka ei sitä kehdata sentään USAn "hyvän tahdon" osoitukseksi väittää.

Time Magazine sanoo, että Harriman "on huonokuuloinen". Pääministeri Pierre Trudeaun, joka vaalitaistelun aikana yhdessä U Thantin kanssa tuomitsi yhdysvaltalaisten harjoittaman Pohjois-Vietnamin pommituksen, tulisi uudelleen vaatia Washingtonia lopettamaan sotatoimensa P-Vietnamia vastaan. Se lisäisi tuntuvasti sotavastaista ääntä ja saisi ehkä myös "huonokuuloisen" Harrimanin kuulemaan sen.

USAn autojen turvallisuussäännöt pohdittavana

Washington. — USA:n hallitus tulee asettamaan turvallisuusvaatimukset käytetyille autoille — ja se voi asettaa autotehtailijoille aikamäärän kuinka kauan auton tulee kestää.

Kulkulaitosministeri Alan S. Boyd ilmoitti aikuviikolla kongressille raportin, jossa nimetään entistä laajemmalle ulottuvat uusia autoja koskevat turvallisuussäännöt ja nyt maanteillä käytännössä olevan 94 miljoonaa autoa koskevat vaatimukset.

Raportissa sanotaan, että noin puolet autoista ei ole turvallisessa kunnossa ja varoitetaan, jotta onnettomuudet lisääntyvät auton iän lisääntyessä.

Boyd esittää turvallisuusehdotuksia, jotka eivät vaadi uusia lainsäädäntöjä ja joihin sisältyy:

— Suunnitelma ehdotettujen turvallisuussääntöjen nopeasta toimeenpanosta niitä autoja varten, jotka ovat nyt käytännössä, koskien jarruja, ohjausmekanismia, renkaita, valoja, turvallisuusvöitä, pakokaasusysteemejä, peilejä, äänimerkkilaitteita ja mahdollisesti pyörien keskustasuojuksia (hubcaps).

— Järjestää tutkimus mahdollisuudesta määritellä autojen kriitillisille osille korkein elinikä sen jälkeen kun autot valmistuvat tehtaassa.

— Toinen tutkimus sen johdosta miten voitaisiin tarjota vapaa yleinen kuljetus köyhille ihmisille, jotka täten saataisiin poistettua riskiä edustavista autoista, joiden korjaukseen köyhillä ei ole varaa.

Ehdotus, että asetettaisiin autoille alin ikäraja voi saada aikaan uuden keskusteluaallon autoteollisuudessa.

YAT EI ASETA ENNAKOEHTOJA

Helsinki. — Yhdistynyt Arabitasavalta ei aseta mitään ennakkoehtoja aikataululle, joka koskisi YK:n turvallisuusneuvoston hyväksymän lähi-idän päätöslauselman voimaansaattamista, sanoi YAT:n ulkoministeri Mahmoud Riad Helsingin lentoasemalla antamassaan haastattelussa saapuessaan viime sunnuntaina kaksipäiväiselle vierailulle Suomeen.

Ulkoministeri Riad totesi jokin päivä sitten, että YK:n lähi-idän sovittelijan Gunnar Jarringin olisi laadittava tällainen aikataulu.

Ulkoministeri Riad huomautti, ettei hän voi sanoa lähi-idän kriisin selvittelyssä sanottavasti edistytyn. Syynä tähän hän piti sitä, ettei Israel ole suostunut noudattamaan YK:n turvallisuusneuvoston viime marraskuussa hyväksymää päätöslauselmaa, jossa mm. vaaditaan sitä poistamaan joukkonsa vuosi sitten arabimailta valtaamiltaan alueilta. Oman maansa hän sanoi olevan valmis noudattamaan tätä päätöslauselmaa.

Kysymykseen Neuvostoliiton mahdolliseen selvitykseen kiistassa nimenomaan Yhdistyneen Arabitasavallan presidentin Nasserin Moskovan vierailun valossa Riad totesi lyhyesti, että Neuvostoliiton kanta kiistassa on selvä ja tunnettu.

Ulkoministeri Riadia olivat tuulisella Helsingin lentoasemalla vastaanottamassa mm. ulkoministeri Ahti Karjalaisen edustajana va. kanslia-päällikkö Martti Ingman, ulkoministeriön protokollapäällikkö Heikki Hannikainen, poliittisen osaston päällikkö tri Risto Hyvärinen sekä Yhdistyneen Arabitasavallan Helsingin suurlähetystön henkilökuntaa asiainhoitaja Ahmed el Mullan johdolla. Riad siirtyi lentoasemalta asuinpaikkaansa hotelli Vaakunaan josta matka jatkui melkein heti kohti Naantalia.

Tasavallan presidentti otti ulkoministeri Riadin vastaan Kultarannassa iltapäivällä. Iltaohjelmassa oli päivälliset Turun linnassa ja vieras palasi vielä myöhään illalla pääkaupunkiin, jossa hän kävi keskusteluja Karjalaisen kanssa.

YAT:n ulkoministeri saapui Suomeen Norjasta, ja hän kävi sitä ennen myös Ruotsissa. Suomesta hän lensi tiistaiaamuna Kööpenhaminaan. Riad on jo toinen korkean tason vieras lähi-idästä Suomeen viime aikoina, sillä Israelin ulkoministeri Abba Eban teki samanlaisen Pohjoismaiden kiertueen viime kuussa.

Ulkoministeri Riadin seurueeseen kuuluivat hänen Suomen matkallaan alivaltiosihteeri Salah Golar, täysivaltainen ministeri Mohamed Shoukry, sekä lähetystösihteeri Bahaa Reda. Ulkoministeriö asetti ministerin käyttöön hänen vierailunsa ajaksi jaostopäällikkö Paavo Laitisen.

SOTILASURALTA ULKOASIAINHALLINTOON

Alkujaan sotilaaksi koulutettu ulkoministeri Riadilla on takanaan varsin pitkä ura maansa ulkoasiainhallinnon palveluksessa. Hän on toiminut erilaisissa tehtävissä maansa YK-valtuuskunnassa 1950-luvun alkupuolelta ja pysyvänä YK:n päävaltuutettuna 1962—64. Ulkoministerin tehtäviä hän on hoitanut vuodesta 1964 lähtien. Riad on syntynyt 1917.

VILKAS NEUVOTTELUKIERROS

Ulkoministeri Riadin Suomen matka oli osa lähi-idän kriisin ympärillä tällä hetkellä varsin vilkkaana kiehuvasta diplomaatti- ja poliittisesta toiminnasta. Ulkoministeri keskusteli kolmipäiväisen Norjan vierailunsa aikana sikäläisen virkavelijensä John Lyngin kanssa. Käydessään tätä ennen Ruotsissa Riad puolestaan tapasi pääministeri Tage Erlanderin sekä ulkoministeri Torsten Nilssonin, mutta tarkkailijoiden mukaan merkittävimmät keskustelunsa siellä hän kävi kotimaahan saapuneen YK:n lähi-idän ruotsalaisen sovittelijan Gunnar Jarringin kanssa, joka puolestaan on viime aikoina

(Jatkuu 3 sivulla)

Russelin sihteeri karkoitettiin Englannista

Lontoo. — Englannin poliisi toimi nopeasti saadakseen 33-vuotiaan Ralph Schoenmanin pois maasta mahdollisimman pian sen jälkeen kun hänet oli pidätetty laittomasta maahantulosta.

Schoenmanille ojennettiin sisäministeri James Callaghanin allekirjoittama poistumismääräys 90 minuuttia sen jälkeen kun poliisi oli pidättänyt hänet Lontoon kadulla viime viikolla. Schoenmanin asianajaja Jack Black kertoi lähettäneensä sisäministeriöön oleskeluajan pidentämiseksi.

Schoenman on Bertrand Russelin entinen sihteeri ja rauhantaistelija. Poliisi etsi häntä kaksi viikkoa hänen pujahdettuaan maihin rautatielautalta. Hallitus kielsi Schoenmannia pääsyn maahan viime maaliskuussa. Hänen läsnäolonsa ei katsota edistävän yleistä hyvinvointia.

Vladimir Safronov:

PUHDASTA ILMAA JA VETTÄ

Savuavat tehtaan piiput syytävät päivästä toiseen tuhansia tonneja aineita, jotka myrkyttävät ja saastuttavat kaupunkien ilman. Hiilivedyn, tuhkan ja öljyn pienistä hiukkasista koostuva savu riippuu kaupunkien yllä harsona ja vain sade taikka tuuli voi sen hajoittaa. On olemassa vieläkin vaarallisempi vihollinen — näkymätön. Se on kaasu, esimerkiksi rikkioksidi, joka imeytyy ilmakehään, kun tehtaissa poltetaan rikkipitoista öljyjä tai hiiliä. Meitä uhkaa vaara, että ilman lisäksi saastuvat myös vesistöt, koska useat teollisuuslaitokset syytävät jokiin ja järviin huonosti puhdistettuja jätevesiä.

Näiden epämiellyttävien seikkojen syynä on se että nykyaikaiset puhdistusmenetelmät ovat monimutkaisia ja vaikutukseltaan heikkoja. Esimerkiksi kaikista teknisten kaasujen puhdistuslaitteista vain n. 35% antaa terveydellisiänormeja vastaavan tuloksen. Ja vain 20% kaikista olemassaolevista suodattimista puhdistaa jätevesiä kuten tulee.

Ilman saastuminen ja luonnonvesistöjen tuhoutuminen eivät välttämättä tarvitse olla seurauksina edistyksestä. Tätä pahaa vastaan voidaan ja pitääkin taistella. Harkovissa perustettiin v. 1967 Neuvostoliiton ensimmäinen erikoisinstituutti, joka toistaiseksi palvelee vain yhden teollisuusalan tarpeita. Tämä valtakunnallinen tutkimuslaitos tutkii rautametallurgian kaasu- ja jätevesien puhdistusongelmia ja voimaresurssien käyttöä.

Teknologiset jätteet vievät mennessään runsaasti arvokkaita tuotteita, mm 10% sulatetusta metallista. On arvioitu, että jätteiden käyttö kustantaa puhdistuslaiteeisiin sijoitetut varat vajaassa viidessä vuodessa.

Teknologisten kaasujen ja jätevesien puhdistus rautametallurgiassa on jäänyt kovasti jälkeen tämän teollisuuden alan yleisestä kehityksestä, kertoo laitoksen johtaja tekniikan tohtori Sergei Andonjev. — Laitoksemme on määrä kirjata tämä tilanne. Laitos on perustettu vasta hiljan, mutta asiantuntijamme ovat tutkineet Margnitogorskin, Dneprodzerzhinskin ja Makejevskin metallikeskukset.

Neuvostoliiton tiedemiehet ja suunnittelijat käyvät kaikissa rautametallurgian tuotantolaitoksissa aloittaakseen näiden alueiden vesistöjen ja ilman tervehdyttämisen. Perustetaan trusti, joka ottaa huolekseen puhdistuslaitteiden asentamisen. Tehtaille ilmestyy erikoishuoltoja, joiden henkilökunta seuraa että laitteet ovat aina kunnossa. Vuoteen 1970 mennessä istituutti aikoo laatia tekniset ratkaisut, miten käyttää metallin sulattamisprosessin sivutuotteina syntyviä aineita.

Ilman saastumisongelma askarruttaa kaikkia teollisuusmaita. Esimerkiksi USA:ssa on suurkaupunkien ja teollisuuskeskusten alueille putoavan pölyn määrä 35—40 tonnia neliökilometrille kuukaudessa. Lukemattomien autojen pakokaasut kyllästävät ilman vaarallisten kaasujen seoksella, ja myrkyllisestä "smogista" on tullut kansallinen onnettomuus.

Tämä ongelma koskettaa myös yleisinhimillisiä etuja. Niinpä meinet tiedemiehet osoittavat hiilihappokaasun määrän lisääntyneen maan ilmakehässä voimakkaasti. Vuodesta 1900 sen määrä on kohonnut 10 prosentilla. Hiilen ja öljyn palamisjätteenä se muodostaa planeettamme ylle omalaatuisen tyynyn, joka ei anna maan lämmön hajaantua ulkoavaruuteen. Tämä voi aiheuttaa ilmaston lämpenemistä, napajäät alkavat sulaa ja maailmanmeren pinta nousee.

Tieteen ja tekniikan tehtävä on ehkäistä nämä ei-toivotut ilmiöt.

KHE SANHIN LUOVUTUS PAHA TAPPIO USA:LLE

Pariisi. — Pohjois-Vietnam julisti viime vikolla, että Yhdysvaltojen päätös poistua Khe Sanhista ja kolmannen tuhannennen amerikkalaisen lentokoneen tuhoaminen Pohjois-Vietnamissa tällä vikolla todistavat amerikkalaisten vakavista tappioista Vietnamissa.

Hanoin edustajat totesivat samalla, että yli kolme kertaa suurempi tonnimäärä pommeja pudotettiin Pohjois- ja Etelä-Vietnamiin vuosina 19665, -66 ja -67 kuin mitä amerikkalaiset lentokoneet pudottivat Eurooppaan toisen maailmansodan kriittisimmässä vaiheessa.

Lausunnon antoi Pariisin keskusteluihin osallistuvan Pohjois-Vietnamin valtuuskunnan virallinen edustaja Ngujen Thanh Le. Hän totesi, että joka vuosi tämän kolmivuotiskauden aikana jokainen pohjoisvietnamilainen on saanut Yhdysvalloilta "lahjaksi" 39 kg pommeja, ja neljä tonnia pommeja on pudotettu Pohjois-Vietnamin alueen kutakin neliökilometriä kohti.

Le sanoi edelleen, että 3,000 amerikkalaiskoneen alas ampuminen viime tiistaina merkitsi amerikkalaisille tappiota, koska 7. helmikuuta 1965 aloitettujen pommituslentojen tarkoitus oli Yhdysvaltojen oman ilmoituksen mukaan pohjoisvietnamilaisten moraalin horjuttaminen ja vastarinnan heikentäminen etelässä.

Pohjois-Vietnamin valtuuskunnan edustaja ilmoitti amerikkalaisten ja sen liittolaisten menettäneen 15.000 miestä kaatuneina tai haavoittuneina Khe Sanhissa viime tammikuun 20. päivästä lähtien. Näistä 11,700 oli amerikkalaisia. Kolme amerikkalaispataljoonaa ja 32 komppaniaa on tuhottu tällä alueella. — Yhdysvallat on päättänyt luopua Etelä-Vietnamin luoteiskärjessä olevasta tukikohdastaan tehtyään suunnattomia uhrauksia sen säilyttämiseksi, sanoi Le. Hän sanoi, että Yhdysvaltojen sotilasjohto luopui Khe Sanhista, koska se osoittautui välttämättömäksi.

Ngujen Thanh Len mukaan Pohjois-Vietnamiin pudotettiin vuosina 1965—67 pommeja 612,000 tonnia, josta 5,000 tonnia 1965, 255,000 tonnia viime vuonna. Pohjois- ja Etelä-Vietnamiin pudotettiin yhteensä 1,666.000 tonnia pommeja tänä aikana eli kaksi kertaa enemmän kuin Korean sodan aikana, jolloin pudotettiin 735,000 tonnia ja kolme kertaa enemmän kuin toisen maailman sodan kriittisessä vaiheessa, jolloin määrä oli 502,000 tonnia.

Etelä-Vietnamin hallitus varoitti viime viikolla järjestöjä ja julkaisuja, jotka ovat vaatineet rauhaa ilman ehtoja, että ne saattavat joutua sotilasoikeuden eteen nykyisen sotalain rikkomisesta. Pääministerin kanslian julkaisemassa lausunnossa sanottiin kommunistien olevan näiden vaatimusten takana ja niiden heikentävän Etelä-Vietnamin kansan ja armeijan taistelua kommunismia vastaan.

1,2 miljoonaa ulkomaista turistia kesällä Suomeen

Helsinki. — Alkukesän aurinkoiset päivät sekä jo keväällä ulkomailla virinnyt suuri kiinnostus Suomea kohtaan antavat aiheen optimistisiin odotuksiin matkailussa tänä kesänä, kerrotaan Suomen matkailuliitosta. Perustellusti voidaan odottaa noin 1,200,000 ulkomaalaisen vierailevan Suomessa kesän aikana. Samoin ennustetaan matkailutulojen ensimmäisen kerran ylittävän 200 miljoonan markan rajan.

Suomeen matkailua kohtaan tunnettua kinnostusta kuvaa mm. se, että matkailuliiton julkaisema kirjanen Suomen hotelleista, motelleista ja matkustajakodeista myytiin loppuun ennäysajassa. Uusi painos on nyt ilmestynyt.

Suomen matkailupalveluksiin on tullut mm. uusia löytöretkimatkoja. Muutama päivä sitten ilmestyi esittelylehtinen Keski-Suomen läänin Laukaan kierroksesta. Etelä-Suomen kolmen päävesistön laivayhtiöt ovat puolestaan järjestäneet tänä kesänä kaksi uutta matkaa Ilves-kierroksen ja Saimaan helmen.

Matkailuliiton arvelun mukaan Suomen leirintäalueilla yöpymisten määrä lähestynee 1,300.000. Matkailupalvelusten jatkuvasti kasvaessa ja monipuolistuessa viettävät yhä useammat suomalaiset sekä kesä- että talvilomansa Suomessa. Erityisen selvästi tätä havaintoa tukevat juuri leirintäalueiden yöpymismäärät, jotka jo pari vuotta sitten ylittivät miljoonan rajan. Samalla kun leirintäalueiden määrää on lisätty, on rakennettu myös muita uusia matkailupalvelukohteita. Suomen motelliverkko laajenee jatkuvasti. Alkukesästä ne käsitti noin 30 motellia, mutta uusia moteleja valmistuu kesän mittaan useitakin. Niin ikään lomakylien lukumäärä on kasvanut. Viimeisin tulokas tällä alalla on Loma-Koli Pielisen rannassa Kolin matkailualueella.

Keski-Suomen matkailupalveluksiin uutena lisänä tullut Laukaan kierros alkaa Jyväskylän satamasta ja kulkee vanhaa Nelostietä pitkin Laukaaseen, jossa tutustumiskohteina ovat museokylä ja puukirkko. Laivamatka kuuluu niin ikään tähän kuuden tunnin pituiseen kierrokseen.

Ilves-kierros ja Saimaan helmi ovat molemmat tämän kesän uusia kierroksia, joissa järviliikenteellä on merkittävä osuus. Ilves-kierros voidaan aloittaa vaikkapa Hämeenlinnasta. Saimaan helmi taas käsittää matkan Päijänteen halki.

— Lomarenkaan tehtävänä on lähitulevaisuudessa pyrkiä lisäämään majoituskapasiteettiaan ja kehittää markkinointitoimintaansa, kertoo yhdistyksen äskettäin valittu toiminnanjohtaja maisteri Unto Palminkoski. Lomarengas hoitaa koko maan alueella tapahtuvaa maatila- ja huvilalomailun välitystoimintaa.

PÄIVÄN PAKINA

EROA HÄVIÖSSÄKIN

Sudburylaisena, joka viikon kestäneellä kesälomalla olleena ajoi alun neljättäkymmenettä mailia yksinomana NDP:n ehdokkaan, Bud German hyväksi "ristin" vetäåkseen, allekirjoittanut on kaikkea muuta kuin "epätoivoinen", vaikka työväenmies jäikin tällä kertaa alakynteen.

Bud Germa sai hyvän äänimäärän, kaikkiaan 12,199 ääntä. Se ei kuitenkaan riittänyt, sillä lakimies Jim Jerome sai — häntä henkilökohtaisesti lainkaan aliarvioimatta — pääasiassa ns. Trudeau manian ansiosta peräti 19,325 ääntä, konservatiivien ehdokkaan Bob Desmaraisin jäädessä kauaksi häntäpäähän 5,753 äänen tuloksella.

Me tietenkin toivomme kaikkea hyvää voittajalle, mutta epäilemme, että sudburylaiset eivät tule tästä "vaihtokaupasta" hyötymään. Toisaalta tulee kuitenkin Bud German saama hyvä äänimäärä olemaan Ottawassa jatkuvana muistutuksena "poliittisesta kuolemasta" niille, jotka ylenkatsovat Sudburyn "tavallisten virtasten" toivomuksia. Siksi allekirjoittanutkin tuntee tämän vaalihäviön hetkellä, että hyvin ja asiallisesti menettelivät kaikki ne, jotka äänestivät Sudburyssa Bud Germaa.

Jobinpostia tuli vaaleista myös Nickel Beltin hyville asukkaille, jotka aikaisemmin valitsivat alahuoneen jäseneksi Norm Fawcettin ja nyt liberaalien ehdokkaan Gaetan Serren.

Kuten Sudburynkin vaalipiirissä, NDP:n ehdokas, mr. Fawcett sai todella hyvän äänimäärän, 9,558 ääntä. Voittajaksi nyt selviytynyt liberaali, mr. Serre sai toistatuhatta ääntä enemmän eli 11,351 ääntä ja konservatiivien Cec Fielding ainoastaan 4,382 ääntä.

Selvää on, että mr. Serre ja muut liberaalit tulevat Ottawassa muistamaan kuinka lähellä mr. Fawcett oli Trudeau-maniasta huolimatta, ja se tulee aiheuttamaan varmaan pahoja unia aina silloin kun valtapiirit tekevät tapansa mukaan niin työläisiä kuin farmareitakin vahingoittavia ratkaisuja.

Ja hyvä on, että tällainen "ruoska" on olemassa. Nickel Beltin asukkaat ansaitsevat täyden tunnustuksen ja kiitoksen tänä vaalitappion hetkenä.

Lomalta palattua allekirjoittaneelta kysyttiin viime tiistaina, että "miltä tuntui konservatiivien joutsenlaulu vaalitappion jälkeen"?

Myöhemmin selvisi että olimme jääneet "ajassa jälkeen" ja "osattomiksi" siitä mielenpurkauksesta, minkä Nickel Beltissa konservatiivien ehdokkaana ollut mies — monen mielestä hiukan "suomalainen" ja muutenkin mukiin menevä persoona — oli televisioruudulla vaalitappionsa johdosta esittänyt.

Sääliksi miltei käy miestä, jos hän oli todella munannut itsensä niin perusteellisesti, mitä on allekirjoittaneelle kerrottu.

Meille esitettyjen kuvausten mukaan mr. Fielding oli tappionsa jälkeen näyttänyt katkeroituneisuuttaan ja sormella osoittaen sanonut ääntään korottaen, että hän "vihaa" sosialisteja ja on "iloinen" sosialistien häviöstä! Niitä 'sosialisteja" on kuitenkin Nickel Beltvaalipiirissä 2 kertaa enemmän kuin toryjen kannattajia.

Unhoittaen sen, että hänen oma puolueensa, konservatiivipuolue, kärsi näissä vaaleissa kerrassaan murskaavan tappion ja että hän itse sai vaivaiset neljä tuhatta ääntä Serren 11,000 ja Fawcettin 9,000 ääntä vastaan, mr. Fieldingin kerrotaan sanoneen, että hän on 'iloinen siitä kun sosialismia potkaistiin vasten hampaita".

Uhaten "taistella, toivoa ja rukoilla" sosialismin pitämiseksi ulkona Canadasta, mr. Fieldingin kerrotaan syyllistyneen todella rumalla tavalla myös kansallisuusklihkoiluun väittämällä, että "NDP on tullut Euroopasta, missä se on vaurioittanut Englannin, Tanskan ja Ruotsin. Joukko radikaaleja haluaa nyt tulla meidän maahamme", oli mr Fielding sanonut mustamaalaushysteriassa "ulkomaalaisista".

"Minä en välitä äänestävätkö ihmiset konservatiiveja tai liberaaleja, kunhan vain pääsemme eroon sosialistisista voimista", oli häviönsä katkeroittama konservatiivi selittänyt siten sanoen kannattajilleen, että sama asc on ketä äänestätte kunhan vain äänestätte valtapiirien puolesta!

Toisin kerrotaan esiintyneen myös häviön katkeran maljan juoneen NDP:n edustajan, mr. Fawcettin.

"Minä henkilökohtaisesti en ole niinkään pahoillani", hänen kerrotaan sanoneen. "Tuntuu kuin suuri paino olisi otettu pois hartioiltani. Meillä on vielä pieniä lapsia ja minä en saanut riittävästi aikaa ollakseen heidän kanssaan silloinkaan kun olin käymässä kotona."

Hän pahoitteli vain sitä kun niin monet hyvät vaalityöntekijän kova työ, toiminta ja uhrautuvaisuus ei tuottanut toivottua voittoa.

Toisaalta mr. Fawcett sanoi, että hän ei ryhdy enää parlamenttaariehdokkaaksi, mutta tulee kuitenkin toimimaan NDP:ssa ja tekemään osaltaan kaikkensa nuorempien työväenehdokkaiden ja edustajien kehittämiseksi ja avustamiseksi.

On siinä vähän eroa miehen ja miehen välillä tappion hetkellä!

Kysymys ei ole kuitenkaan vain yksilöstä ja henkilökohtaisista ominaisuuksista, ei ikäerosta eikä muista sellaisista tekijöistä.

Kysymys on loppukädessä vanhasta torypuolueesta ja toisaalta nousevasta työväenliikkeestä.

— Känsäkoura.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Sunnuntaina, heinäkuun 14 päivänä Iskun Puistossa pidettävissä yhteisissä alueen urheilu- ja laulujuhlissa tulee esiintymään myös yhdysvaltalaisia vieraita Wis.-Minnesotasta kulttuuriklubien puolesta. Tästä ovat tiedoittaneet Kaiku-kuorolaiset ja muut tilaisuuden järjestäjät, jotka juuri palasivat kesäjuhlilta Mesaba-Parkista.

* * *

Neuvottelut katkesivat Järvienpään rakennusurakoitsijain keskusliiton ja muurareiden ammattiliiton no. 25 osaston välillä. Ammattiliiton jäsenistö äänesti viime lauantaina pidetyssä jäsenkokouksessa lakon alkamisen puolesta. Lakko alkoi tiistaina ja jatkuu edelleen työläisten vaatiessa 90 sentin tuntipalkankorotusta ja muita reunaetuisuuksia, kuuluen niihin 6 sentin lisäys kesälomapalkkoihin.

* * *

Hintasota on saanut täällä aikaan sen, että leivän hinta on laskenut. Star-leipomo piti leivän hintana 28 senttiä kun Shaw- ja McGavin-leipomot nostivat hintojaan 30 senttiin. Nyt on kuitenkin Star-leipomo laskenut leivän hinnan 22 senttiin ja Shaw-leipomo on tehnyt samoin.

* * *

Juuri ohimenneiden liittovaalien "Trudeau-manian" humalasta selviäminen alkaa tapahtua täälläkin. Järvienpään työväen piireissä on nyt jo käyty ankaraa keskustelua siitä mitä tapahtui täällä viimeisten päivien kuluessa vaalipäivän edellä ja vaalipäivänä. Thunder Bay vaalipiirissä Drydenistä kotoisin olevan valituksi tuleminen sanotaan johtuneen siitä, että hän oli nuori mies ja tyytyi ilmoituksissaan ja radiokuulutuksissaan päivä toisensa perään vahtaamaan aina vaan sanaa: "Ääni minulle, on ääni Trudeaulle ja Canadan yhtenäisyydelle". Samoin tehtiin näissä kaupunkien vaalipiireissä. Ohjelmia ei esitetty, eikä sitäkään selitetty, mitä tuo tunnus tarkoitti. Kaikki odottivat kuitenkin jonkinlaista muutosta.

Täällä kaksoiskaupungissa suoritettiin ehdokkaiden taholta mitä häikäilemättömin petoskampanja. Varsinkin Port Arthurissa liberaaliehdokas Andress antoi sanomalehdille ja tv kuuluttajille viime hetkessä toista vuotta sitten ennen käytännöllisiä tapahtumia otetun valokuvan, jossa hän oli kuvattuna kaksoiskaupunkien asioiden ammattineuvoston Ottawan lähetystön kanssa, joka esitti yli' mään hyvin tunnetuksi tulleen lausunnon hallitukselle, vastustaen luonnon kaasulinjan Yhdysvaltoihin johtamista ja vaatien sen rakentamista Järvienpään kautta itä-Canadaan. Mr. Andress teki silloin esityksen yhteydessä ensimmäisen petoksen siinä, että puheessaan parlamentissa hyväksyi hallituksen kannan, eikä puhunut sen lausunnon puolesta. Mutta nyt äänestäjille kuvan julkaisemisen yhteydessä annettiin käsitys, että Andress ja Badanai olivat toimineet sen hyväksi, vaikka todellisuus oli aivan päinvastainen. Tämän julkaiseminen tapahtui niin viime hetkellä, että kun unioiden ammattineuvoston puheenjohtaja Richards neuvoston puolesta esitti protestin kuvan julkaisemista ja sen kautta annettua käsitystä vastaan, tuli se niin myöhästyneenä julkisuuteen, että äänestyspäivä oli ehtinyt mennä ohi puolueen humussa.

Toinen samanlainen viime hetken temppu suoritettiin ovelasti laivatelakan työläisten vaatimuksien suhteen harhaanjohtavan käsityksen antamisella yleisölle (äänestäjille yleensä). Kun työläisten union taholta päätettiin esittää vaatimukset hallitukselle niin vaalikokouksessa julistettiin Trudeaun esityksiä laajalla kannatuksella. Tietenkin, mutta ei tehty selväksi sitä, että sovittelulautakunnan esitykset olivat työläisten unioiden vaatimuksia vastaan. Yleisesti jäi käsitys, että Trudeau, Badanai ja Andress olivat toimineet siinäkin työläisten eduksi, vaikka todellisuudessa olivat tehneet päinvastoin.

Nyt täällä työläiset odottavat ratkaisua hallituksen taholta, sillä Shipbuilding yhtiön työläisten lakkoutumispäätös lykättiin vain kahdella viikolla. Vaatimukset odottavat ratkaisua. Samoin jatkuvassa taistelussa toisen kaasuputkilinjan puolesta täytyy nyt pakoittaa Andress ja toiset hallituspuolueen valitut ratkaisemaan kantansa selvittämällä tähän astinen sotkeminen jne.

Kaikkein selvimmin tässä yhteydessä tuli kuitenkin selville suuren monopolien kontrolloimat porvarillisten uutisvälineiden (radion, TV:n ja sanomalehtien) työläisvastainen ja petollisen harhaanjohtava suhtautuminen. Se sellaisenaan puhuu myös työläisten oman sanomalehdistön tarpeellisuuden puolesta kaikenlaisia harhauttajia vastaan.

* * *

CSJ:n Port Arthurin osaston kokouksessa viime tiistaina kiireellisenä asiana oli Vapauden lehtiliikkeen ryntäyksen ja erikoisesti juuri alkaneen hasteryntäyksen järjestäminen. Samalla kun se heti alkaa joukkotyön merkeissä, niin sen järjestämiseksi päätettiin kutsua Vapauden sivuliikkeen huoltokomitean ja kaksoiskaupunkien ynnä lähiympäristön asiamiesten ja -miesten yhteinen kokous heinäkuun 9 pnä, alkaen kello 7.30 ill. Toivottavasti kaikki ottavat tämän tiedotuksen huomioon. Kokous pidetään osaston haalilla 316 Bay St.

* * *

Kokouksessa suoritettiin lopullinen tarkastelu aluejuhliin nähden. Päätettiin varata juhlapaikkaan viemistä varten Iron Range bussi lähtemään haalin edestä klo 11.30 juhlapäivän aamulla jotta se ehtii urheilukilpailujen alkuun. Puiston ravintolan antimia on tarjolla kello 12 päivällä, vaikka kahvia saa jo ennenkin. Niille, jotka eivät ole erikoisesti innostuneet urheiluun, on nuolen- ja santapussinheittoa ennen varsinaisen "henkisen" juhlaohjelman alkua. — ATH.

YAT ei aseta ennakkoehtoja

(Jatkoa 2 sivulta)

jatkuvasti ollut liikkeellä lähi-idän kiistan selvittämiseksi rauhanomaisesti.

Aiemmin viime viikolla Jarring kävi Haagissa Hollannissa, jossa hän keskusteli Israelin ulkoministerin Abba Ebanin kanssa. Torstaina sovittelija lensi Moskovaan, jossa hän on käynyt keskusteluja mm. pääministeri Aleksei Kosyginin ja ulkoministeri Andrei Gromykon kanssa. Tällä viikolla saapui Moskovaan vierailulle myös YAT:n presidentti Nasser.

Jarring matkusti maanantaina Tukholmaan ja viipyy siellä pääministeri Kosyginin 11. heinäkuuta alkavaan Ruotsin vierailuun saakka. Tätä ennen hän kuitenkin ilmeisesti pistäytyy Lontoossa neuvottelemassa Jordanian ulkoministerin Al Rafain kanssa, joka matkustaa sinne viikon kuluttua tapaamaan Englannin hallituksen edustajia. Jarring lentää New Yorkiin heinäkuun 15. esittämään selontekonsa YK:n pääsihteerille U Thantille.

UUSI LOISTELIAS ja ajankohtainen JULKAISU

KERRAN KUUKAUDESSA

1 vuosikerta Canadaan $5.75

M&M MAAILMA JA ME

IRTONUMEROT 60c Postitse lähetettynä 70c

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

IUSY:n johtaja välttää haastattelua

Wien. — Nuorison sosialidemokraattisen internationalin (IUSY) pääsihteeri Haekkerup ei ole tähän mennessä suostunut ADN:n Wienin kirjeenvaihtajan haastatteluun, joka koskee äskettäisiä uutisia, joiden mukaan hän on vastaanottanut CIA:n rahoja. Tanskan hallituksen liberaalinen lehti "Politiken" julkaisi jokin aika sitten asiakirjoja, joista ilmenee, että Haekkerup on käynyt USA:n vakoilujärjestön CIA:n kanssa neuvotteluja ja että hän on saanut rahat tehdäkseen myyräntyötä Sofian festivaaleja vastaan.

Kun ADN:n kirjeenvaihtaja kävi IUSY:n toimistossa Wienissä pyytääkseen Haekkerupia sopimaan kanssaan ajasta keskustelua varten, hän sai aluksi sihteeriltä myönteisen vastauksen. Myöhemmin kuitenkin äkkiä ilmoitettiin, että Haekkerupin on "viipymättä matkustettava". Kirjeenvaihtaja saapui tästä huolimatta toimistoon, jossa Haekkerup kieltäytyi vastaanottamasta häntä.

3,000. jenkkikone ammuttiin alas P-Vietnamissa

Hanoi. — Vietnamin kansallis. armeijan ylijohto ilmoitti torstaina, että 3,000. amerikkalaiskone pudotettiin 25. kesäkuuta Quang Binhin maakunnassa.

VDT:n kansalliskokous onnitteli Pohjois-Vietnamin armeijaa ja kansaa suuresta voitosta Yhdysvaltain hyökkäystä vastustavassa sodassa.

VILLIN LÄNNEN MORAALI TÄNÄÄN

Tuskin liioittelemme sanoessamme, että ratkaiseva osuus Vietnamissa taistelevien amerikkalaisten sotilaiden moraalin muodostumisessa on ollut amerikkalaisilla villin lännen elokuvilla eikä kristillisen moraalin normeilla. Heidän ihanteensa ei ole Kristus, vaan tyypi, joka muistuttaa amerikkalaisen näyttelijän John Waynen esittämää hahmoa "oikeasta lännen ihmisestä". Hän on niiden nuorten amerikkalaisten esikuva, jotka uskovat vain aseisiin, nyrkkeihin ja fyysiseen voimaan. Hän on niiden ihanne, jotka olettavat, että isku leukaan tai salamannopeasti esiin vedetty pistooli voi ratkaista jokaisen ongelman.

Tuossa primitiivisessä käskyssä auttaa heikompaa, jota voimakkaampi vainoaa, ei ole mitään pahaa. Onnettomuus piilee siinä, että se yhdistetään hallitsevan luokan moraaliin, tarkemmin sanottuna kahteen sen perusnormiin. Ensinnäkin oletetaan että kaikkivaltias on antanut USA:lle tehtäväksi ratkaista maailman kohtalot. Toiseksi virallisen moraalin mukaan voiman käyttö joko pistoolin tai atomipommi nmuodossa on oikeudenmukaista ja oikeutettua aivan samoin kuin se on sitä Hollywoodin valmistamissa lännen elokuvissa. Tällainen filosofia tekee ihmiset tyhmiksi. Näin esim. amerikkalainen lentäjä, joka pommittaa Vietnamin peltoja ja kyliä, voi kuvitella itsensä John Wayneksi, joka "pelastaa avuttomia asukkaita". Hän ei edes yritä ymmärtää, mistä vietnamilaiset on pelastettava, mutta hän uskoo vilpittömästi, että heidät on pelasettava.

Ehkä tämä on liian groteskia yksinkertaistamista. Mutta siitä mitä luemme lehdistä ja näemme televisiossa Vietnamin tapahtumista, tulee mieleen: amerikkalaisten sotilaiden puheet, heidän tapansa kantaa asepukua ja asetta sekä laukaista aseensa, koko heidän moraalinsa muistuttaa traagisesti villin lännen sankareiden käyttäytymistä. Tosin on olemassa muutamia olennaisia eroja.

Cowboy-elokuvan sankarit voittavat aina ja jäävät eloon, mutta Vietnamin amerikkalaiset sotilaat, verta ja lihaa olevat nuorukaiset kuolevat samalla tavalla taistelukentällä kuin muutkin sotilaat. Villin lännen filmeissä yksinäinen sankari voittaa yhden pistoolin avulla hampaisiin asti aseistuneet vihollisensa, mutta amerikkalaiset sotilaat käyttävät siviiliväestöä vastaan valtavat määrät uudentyyppistä taistelukalustoa.

Vietnamissa ei ole yksinäisiä sotilaita, jotka voittaisivat vihollisensa viekkaudella ja nopeudella, ei ole amerikkalaisia sankareita, jotka vasemmalla kädellään nujertaisivat voimakkaasti aseistuneet viholliset. Vietnamissa on amerikkalaisia, joiden käytössä on valtavasti aseita ja uutta taistelukalustoa, kaikkea sitä, mitä filmeissä tavallisesti on villin lännen rosvoilla.

Mieleen tulee vielä toinenkin rinnakkaisilmiö amerikkalaisiin cowboyfilmeihin verrattuna. Amerikkalaisten Saigonin miehitys on tehnyt kaupungista paheiden pesän. Miehittäjien ja dollarien mukana kulkevat prostituutio ja rikollisuus, jotka käytännöllisesti katsoen hallitsevat kaupunkia. Kuva yksinäisestä kristuksenkaltaisesta sankarista vajoaa Saigonin saastaan, juoppouteen, ja köyhyyteen. Kristus ei näillä kaduilla kulje. Ja uhkapeluri, joka kuluttaa elämänsä siellä, ei ole villin lännen yksinäinen sankari, jolla on kultaa taskussaan, tai kultainen sydän rinnassaan — hän on Chicagon köyhä virkailija, jolle annettiin sotilaan asepuku, tai Indianan farmarin poika, josta tehtiin merijalkaväen sotilas. He eivät voita siellä mitään, monet menettävät kaiken.

Cowboy-filmien ja Vietnamin amerikkalaisten sotilaiden rinnastaminen kuvastuu vielä siinäkin, että elokuvasankari John Wayne ohjasi filmin Vietnamissa sotivista jenkeistä. Wayne on tietenkin parantumaton hurjapää sekä valkokankaalla että elämässään. Ihminen, joka on omistanut lahjansa nuorison kasvattamiseen "superpätevyyden" henkeen, näkee sotilaat Vietnamissa amerikkalaisen moraalin, toiveiden ja ihanteiden valossa. Ja hän tietenkin uskoo lujasti jumalaan ja Yhdysvaltoihin.

Sama yhdistelmä uskonnon ja USA:n tehtävästä on luonut maailmaan ne kenraalit ja poliitikot, ne kemiallisen sodan asiantuntijat, jotka johtavat tuhansien hehtaarien tuhoamista Vietnamissa. Jos ylösnoussut Kristus tapaisi "opetuslapsensa" hän olisi valmis uuteen kuolemaan ristillä.

Hyökkääjien on vaikea juurruttaa väkivallan ihanteita kansaan ja nostattaa rakkautta väkivaltaa harjoittavaan sankariin. Tavallisin keino päästä tähän päämäärään on iskostaa kansaan ylemmyyden tunne toisia kansoja kohtaan ja tietoisuus, että on oikein pakottaa heikommat jotka "eivät kykene itsenäisesti ratkaisemaan ongelmiaan" hyväksymään heidän herruutensa. Satojen vuosien ajan Britannian hallitsevat piirit ovat kasvattaneet englantilaisia kuninkaallisten perinteiden hengessä. Samanlaisia päämääriä asetti natsilainen rotusyrjintä ja "elintila" propaganda. Tänään tätä ideologiaa julistetaan "vapaan maailman" ja "amerikkalaisen demokratian" mainoksissa. Mutta vaikka tämä ideologia peitetäänkin suuriin sanoihin, sen ydin pysyy samana: uskona omaan synnynnäiseen paremmuuteen ja oikeuteen alistaa toisia ihmisiä tahtoonsa.

Kokemus opettaa, että tämä ideologia on aina kärsinyt tappion. Väkivallan saarnaaminen ei tuo menestystä Vietnamissa eikä itse Amerikassakaan. Presidenttiehdokkaiden kilpailu on kilpailua myös uuden amerikkalaisen moraalin puolesta. Keskenään kilpailevat ne, jotka puolustavat Vietnamin sotaa, CIA:n toimintaa, Kennedyjen ja Martin Luther Kingin murhaa, ja ne, jotka tuomitsevat USA:n hyökkäyssodan Kaakkois-Aasiassa sekä vastustavat sekaantumista toisten kansojen asioihin ja väkivaltaa omassa maassaan.

Ratkaisevaan tulikokeeseen joutuu Yhdysvaltojen virallinen moraali Pariisissa. Neuvottelut Pohjois-Vietnamin edustajien kanssa tulevat osoittamaan USA:n todelliset kasvot. Ne tulevat myös osoittamaan kuinka suuresti amerikkalainen yhteiskunta voi vaikuttaa hallituksensa moraalittomaan politiikkaan.

USA:n edustajat Pariisissa eivät voi ottaa mukaansa neuvottelupöydän ääreen napalmia, kemiallisia aseita eikä sotilaita, jotka pitävät itseään cowboy-elokuvien henkisinä seuraajina. Mutta he voivat käyttää toisia aseita: diplomaattisen taistelun keinoja, viekkautta ja petosta, propagandakoneistoaan. Tämä ase on myös thyökkäysase eikä sen käyttö rajoitu Pariisiin. Se on ollut ja jää ideologisen taistelun aseeksi, taistelun, joka jatkuu ja joka velvoittaa kaikkia edistyksellisiä imisiä valppauteen. — James Aldridge (APN)

Sanomalehtipaperirahastoon 5 lahjoitusta

Olemme kiitollisuudella vastaanottaneet lahjoituksia Vapauden paperirahastoon seuraavilta lehtemme tilaajilta ja ystäviltä:

Jalmar Luoma, Huntsville, Ont.	$	4.25
Arne Walli, Sudbury, Ont.		2.00
Jenny Kangas, Sault Ste. Marie, Ont.		2.00
Hilma ja Heikki Kulmala, Sault Ste. Marie, Ont.		5.00
Leo Jarvis, Toronto, Ont.		5.00
		18.25
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu		3,033.52
Yhteensä		$3,051.77

New Yorkin Suomi-talo

Jo vuonna 1961 pantiin alulle hanke uuden Suomi-talon rakennuttamiseksi New Yorkiin. Toimikunta, johon kuuluvat Suomen valtio, Suomalais-Amerikkalainen kauppakamari, Oy Alkoholiliike ja puunjalostusteollisuus ryhtyi ajamaan asiaa. Nyt monien eri vaiheiden jälkeen on allekirjoitettu sopimus, jonka mukaan Finlandia Center Inc. vuokraa Manhattanin keskustasta Madison Avenuen ja 55. kadun kulmassa omistamansa seitsemän tonttia paikalliselle rakennusurakoitsijalle. Suomi-talon rakennustyöt alkavat syksyllä heti kun tonteilla olevat talot on purettu. 35-kerroksisen rakennuksen suunnittelee arkkitehtitoimisto Kahn & Jacobs ja talon pitäisi olla valmis vuoden 1971 loppuun mennessä.

Finlandia Center Inc. on USA:ssa Delawaren osavaltiossa rekisteröity yhtiö, jonka osakkaina ovat: Suomen valtio, Berner Oy: Enso-Gutzeit Oy, Finnair Oy. Finnglass Ltd. Oy, Kansallis-Osakepankki, Kaukomarkkinat Oy, Kemi Oy, Kymin Osakeyhtiö. Myllykosken Paperitehdas Oy, Oulu Oy, Oy Pohjoismaiden Yhdyspankki, Rauma-Repola Oy, Suomen Trikoo Oy, Oy Tampella Ab ja Yhtyneet Paperitehtaat Oy.

Yhtiön osakepääoma on 1 miljoona dollaria. Yhtiön johtokunnan puheenjohtajana on dipl. ins. Carl-Eric Flander.

Suomalaiseen rakennustoimikuntaan kuuluvat pääjohtaja Matti Virkkunen puheenjohtajana, pääkonsuli Harry B. Berner, pankinjohtaja Tor Haglund, lähetystöneuvos Olli Ilola, ministeri Martti Ingman, toimitusjohtaja Johan Nykopp, vuorineuvos Wm. Lehtinen ja vuorineuvos Juuso Walden.

Urakoitsijan suunnitelmien mukaan talon pohjakerros vuokrattaisiin todennäköisesti jollekin amerikkalaiselle pankille. Ensimmäiseen maanalaiseen kerrokseen tulee mahdollisesti teatteri. Parhaillaan käydään neuvotteluja suomalaistyyppisen tai ainakin skandinaavisen ravintolan saamiseksi taloon ja kenties siihen saadaan suomalainen saunakin. Ennakkotietojen mukaan tulee kuukausivuokra vaihtelemaan 25 ja 40 markan välillä neliömetriltä vuokratilan sijainnista riippuen.

Suomen vientikaupan ja kulttuuriyhteyksien kehittämistyölle Suomi-talo tulee antamaan lisäpontta. Ulkoasiainministeriö varaa talosta New Yorkin pääkonsulivirastoa varten tarvittavat tilat. Eräät suomalaiset yritykset ja yhteisöt ovat myös aikeissa siirtyä sinne.

RUOTSI JA RANSKA FILMIPALKINNOILLE

Televisio-ohjelmien väkivaltaisuus huolestuttaa myös yhdysvaltalaisia

Berliini. — Ruotsi ja Ranska voittivat täällä Kansainvälisessä filmifestivaalissa keskiviikkona kumpikin Golden Bear palkinnon.

Ruotsin ainoa osanottofilmi, Ole Dole Doff, sai kokomittaisten filmien Golden Bear palkinnon ja ranskalainen Orson Wellesin kuvaus sai dokumentaarikuvien sarjan parhaana filminä myös Golden Bearin.

Espanjalainen filmijohtaja Carlos Saura sai Silver Bear palkinnon johtamastaan Peppermint Frappe-elokuvasta, jonka tähtinäyttelijänä esiintyi Geraldine Chaplin.

Ranskalainen Jean-Louis Trintignant sai parhaan näyttelijän osalta Silver Bearf palkinnon ranskalaisesta L'Homme Qui Ment (Valehtelija) filmistä.

Ole Dole Doff kuvaa oppilaittensa kiusaaman ja vaivaaman opettajan pulmia.

TV-VÄKIVALTAISUUS PELOITTAA USA:ssakin

Washington. — edustajahuoneen 50 jäsentä esitti tiistaina ehdotuksen, jonka mukaan liittovaltion tiedonantokomissionin tulisi suorittaa tutkimuksen miten vaikuttavat televisio-ohjelmien väkivaltaisuudet katsojiin.

Edustaja John M. Murphy (Dem. N.Y.) sanoi puheensa yhteydessä:

"Meidän yhteiskunnassamme ilmenee hälyttävässä määrässä väkivaltaisuutta. Se näkyy rikosmäärän, erikoisesti väkivaltarikosten nousussa, ja se voi näkyä kaduillamme lisääntyvästä väkivaltaisuudesta — mellakoinnista ja rosvouksista, mitä tapahtuu useissa kaupungeissamme.

KAHDEN TAIDEMAALAUKSEN HINTA $49,140

Lontoo. — Amerikkalaisen Charles Marrion Rossellin kaksi vesimaalausta myytiin keskiviikkona Christien huutokaupassa $49,140 hinnasta.

Lyn Parker, Midwest Citystä, Oklohoma, maksoi $27,720 Indian Firing at a Muledeer-taulusta ja eräs lontoolainen taidekauppias maksoi $21,420 taulusta mikä kuvaa sitä kun intiaanit ajavat hevosia jonkun joen yli.

Manila. — Noin 1,500 kirkuvaa vankia rikkoi osan vankilasta sen jälkeen kun Manilan kaupunginvankilan neljä vartijaa erotettiin virastaan, koska he olivat sallineet kahden napatanssijan esiintyä vankilassa. Vangit protestoivat vartijain eroittamista vastaan.

72 pros. jenkeistä ennustaa tappiota Vietnamin sodassa

New York. — Gallup-insituutin suorittaman kyselyn mukaan on 72 pros. amerikkalaisista sitä mieltä, että USA häviää Vietnamin sodan. Suurin osa kyselyyn vastanneista kannatti VDT:n pommitusten täydellistä lopettamista, jotta Parisin neuvottelut onnistuisivat.

Myös senaatissa oli tuomittu hallituksen pommitusten lisäämiseen tähtäävä politiikka. Senaattori William Proxmire arvosteli ankarasti Pentagonin Vietnamissa noudattamaa poltetun maan taktiikkaa. 'Olemme pudottaneet tähän mennessä 70 kg pommeja jokaista Pohjois- ja Etelä-Vietnamissa asuvaa miestä, naista ja lasta kohti. Olemme pudottaneet yli 15 tonnia pommeja jokaista Pohjois- ja Etelä-Vietnamin neliömailia kohti", sanoi sen. Proxmire.

Senaattori McGovern puolestaan totesi, että USA on epäilemättä lisännyt pommituksia Vietnamissa sen jälkeen, kun presidentti Johnson ilmoitti 30. maaliskuuta pommitusten rajoittamisesta. McGovern luonnehti USA:n ilmavoimien Vietnamissa suorittamia pommituksia jättiläismäiseksi moraaliseksi, sotilaalliseksi ja poliittiseksi virheeksi.

SUOMEN UUTISIA

Lähettäjä: Suomi-Seura r.y. —

Alko ja Enso suurimmat yritykset

Suomessa on 13 teollisuusyritystä joiden liikevaihto ylitti viime vuonna 200 miljoonan markan rajan. Suurin on edelleen Enso-Gutzeit Oy yli 580 miljoonan markan liikevaihdollaan.

Aikaisempina vuosina Enso-Gutzeit Oy:n asemaa ei pystynyt mikään teollisuusyritys uhmaamaan. Nyt on kuitenkin Neste Oy kohonnut liikevaihtonsa suuruuden puolesta kuudennelta toiselle sijalle eikä ero suurimpaan ole enää ylivoimainen.

Kaikista yhtiöistä suurin on kuitenkin Oy Alkoholiliike Ab, jonka kanssa suomalainen asioi viime vuonna keskimäärin 190 markan edestä.

Oy Alkoholiliike Ab:n liikevaihto 722,4 miljoonaa markkaa on vaatimaton verrattaessa sitä USA:n ja koko maailman suurimman teollisuuslaitoksen, General Motorsin liikevaihtoon, joka oli viime vuonna noin 84 miljardia markkaa.

Suomi toiseksi suurin paperinviejä maailmassa

Suomi on toiseksi suurin paperinviejä maailmassa. Ensimmäisenä on Canada, ja suomen jälkeen seuraavat Ruotsi ja USA. Sanomalehtipaperin viejänä Suomi on niin ikään toisella sijalla. Suomen osuus on noin 12 prosenttia maailman koko sanomalehtipaperin viennistä. Ajanjaksona 1956—65 Suomen osuus koko maailman paperin tuotannosta nousi kahdesta kolmeen prosenttiin, mutta koko maailman paperin viennistä kohosi huomattavasti enemmän, eli 10:stä prosentista 17 prosenttiin.

Suomen paperia myydään eri laatuisina yli 130 maassa. Suurin paperin ostaja on edelleen Englanti. Seuraavana ovat Länsi-Saksa, USA, Neuvostoliitto ja Tanska. Sanomalehtipaperia viedään taas eniten USA:han toisella tilalla on Englanti ja kolmantena Länsisaksa. Suomen paperintuotanto oli suurimmillaan vuonna 1966, jolloin sitä valmistettiin 2, 450,000 tonnia. Vuonna 1967 paperia tuotettiin 2,420,000 tonnia.

Tänä kesänä Suomen puunjalostusteollisuuden markkinointiorganisaatio ja maailman suurin paperinmyyjä Suomen Paperintehtaitten Yhdistys tulee toimineeksi 50 vuotta.

Australiassa oli todelliset "haulikkohäät"

Sydney. — Eräs nuori haulikkomies vihittiin avioliittoon tällä viikolla sen jälkeen kun hän oli luvannut surmata nuoren äidin ja hänen 11 viikon ikäisen lapsensa, ellei nainen mene hänen kanssaan naimisiin.

Poliisikomissioneri, jonka miehet olivat piirittäneet "sulhasmiestä" 32 tunnin ajan, toimi tilaisuudessa todistajana. Kun "hääjuhlallisuudet" olivat ohitse poliisit tarjosivat "sulhasmiehelle" limonaatia ja kakkua. Poliisit sanoivat, että jos hän antautuu, niin hänet viedään mielisairaalaan.

Wallace Mellish, 23, asetti automaattisen haulikkonsa ja kaksi kivääriään syrjään siksi aikaa kun hänet vihittiin 18-vuotiaan Beryl Muddlen kanssa avioliittoon.

Mellish sanoi poliiseille, että jos nämä antavat hänelle puolitoista tuntia naimisissaoloaikaa, niin hän antautuu poliiseille.

Lapsi nukkui miss Muddlen käsivarsi la vihkitoimituksen aikana.

USA – rikosten luvattu maa

Washington. — Rikokset lisääntyivät Yhdysvalloissa kuluvan vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana 17 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna, ilmoitti liittovaltion poliisi viime viikolla.

FBI:n tilastojen mukaan lisäys oli tasan 17 prosenttia suurkaupungeissa, 16 prosenttia suurten kaupunkien esikaupungeissa ja 10 prosenttia maaseudulla. Lisäys oli suurempi (21 pros.) maan pohjoisosassa kuin keskiosissa ja lännessä (15).

Aseelliset ryöstöt lisääntyivät 26 prosenttia. varkaudet 24, väkivallanteot 19 ja autovarkaudet 17 pros. Murhat lisääntyivät 16 pros., murtovarkaudet 15 ja pahoinpitelyt 13 pros.

USA:n budjettivajaus 25 mrd.

Washington. — Yhdysvaltain budjettivajaus nousee kuluvana varainhuoltovuonna 25 miljardiin dollariin. Summa on 5 midjardia suurempi kuin hallituksen laskelmat edellyttivät vuoden alussa, ilmoitti presidentin talousneuvoston puheenjohtaja.

Syyksi budjettivajauksen kasvuun puheenjohtaja ilmoitti Vietnamin sodan aiheuttamien kulujen lisääntymisen sekä kongressin viivyttelyn tuloveron korotuslakia hyväksyttäessä.

Tokiossa estettiin Vietnam-kuljetukset istumalla kiskoilla

Tokio. — Noin 3,000 työläistä ja 500 ylioppilasta istui viime viikolla junaraiteilla Tokiossa estääkseen atavarajunia ku jettamasta suihkumoottoribensiniä amerikkalaisille joukoille. Myös muualla Tokiossa ja Osakassa järjestivät ammattiliitot ja ylioppilaat mielenosoituksia Vietnamin sotaa vastaan.

Mm. Tokiossa piti 15,000 ammattiliittolaista ja ylioppilasta kokouksia ja paraatin. He vakuuttivat estävänsä viime aikoina lisääntynet rautateitse tapahtuvat suihkumoottoribensiini- ja ruutikuljetukset Yhdysvaltain sotavoimille. Osakassa pidätettiin kahdeksan opiskelijaa, jotka olivat osoittaneet mieltään sen johdosta, että amerikkalaiset sotilaskoneet käyttävät Osakan lentokenttää Vietnamin-lennoillaan.

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!

K. S. Stanislavski:

Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa

447 SIVUA

HINTA NID. $2.60

K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".

Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille. hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing
COMPANY LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Lähettäkää

erikoisonnittelunne

CSJ:n ja SCAUL:n kulttuuriväen yhteiselle

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään

SUDBURYSSA JA WANUPISSA.

Elokuun 2, 3, 4 ja 5 päivinä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa kulttuuriväen vuotuinen SUURJUHLA.
Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 25 päivänä.
Valitkaa allaolevista onnittelumalleista joko $2.00 tai $3.00 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehelle.

Parhainta onnea ja menestystä kulttuuriväen vuotuiselle

SUURJUHLALLE!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $2.00

Parhaimmat

onnittelumme

yhteiselle vuotuiselle

suurjuhlalle!

Hauskaa juhla-aikaa kaikille!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $3.00

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited

P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

23 TUUMAN EMERSON TV, kaappi malli, käytetty 6 kuukautta. Kansallispuku (Kuortaneen), koko 15, hinta $15.00. Lähemmin puheiln 673-5380.

MYYTÄVÄNÄ

KANGASPUUT MYYTÄVÄNÄ, kirjoittakaa: Mrs. M. Koivisto, R. R. 1 Mattawa, Ont.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA

Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla

1742 PARIS ST. SUDBURY

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.

26 Lorne St. Puh. 675-5611

LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN

NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Jackson & Barnard

HAUTAUSTOIMISTO

Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME

233 Larch St. Sudbury

ONNITTELUMME

CSJ:n JA SCAUL:n YHTEISELLE VUOTUISELLE

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään Sudburyssa ja Wanupissa.

Elokuun 2, 3, 4 ja 5 päivänä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa Canadan suomalaisen kulttuuriväen SUURJUHLAA, jonka johdosta VAPAUS ilmestyy erikoisena juhlanumerona heinäkuun 25 pnä.

Tämän juhlanumeron palstoilla voivat kansalaisemme kautta maan tervehtiä ja onnitella kulttuuriväen yhteistä suurjuhlaa ja toivottaa menestystä juhlan osanottajille.

Tavallisten tervehdysten hinnat 50¢ ja $1.00. Erikoisonnittelut $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.

Kaikkien tähän juhlanumeroon aiottujen onnittelujen tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään heinäkuun 11 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

NIMI	$	¢

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kokous on Finnish haalilla maanantaina, heinäkuun 8 pnä kello 7.30 ill. Suurjuhlien valmistelun ja useiden tärkeiden asiain takia odotetaan hyvää osanottoa.

Suurjuhlakomitean kokous torstaina, heinäkuun 11 pnä klo 7.30 ip. Finnish-haalilla.

CSJ:n Wanupin osaston kokous pidetään maanantaina tk. 8 pnä klo 7.30 ill. Saapukaa joukolla.

V.- ja u.-seura Visan kokous pidetään Wanupin haalilla tk. 15 pnä alkaen klo 7.30 illalla. Esillä tärkeät asiat, joten kaikkien jäsenten läsnäolo on välttämätön.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksista

Sudburyn seudun kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on saatu taas kaksi lahjoitusta. Mrs. Mauri Freeman Sudburysta on lahjoittanut $5.00 ja Jarl Lind, myös Sudburysta $2.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoittajille.

FRANK R. BLOCK, R.O.

OPTOMETRISTI

Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705

65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.

VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Olutta riittämiin Sudburyn alueella

Doransin Pohjois-Ontariossa sijaitsevien olutpanimoiden vähittäismyyntiliikkeetkin ovat olleet suljettuina osittain, mutta niiden odotetaan olevan auki ajoittain ja myyvän pullo-olutta kaksi 24 pullon koria yhtä asiakasta kohti.

Sudburyssa sijaitsevan Doransin olutpanimon johtaja Dal Lamont sanoi, että alueen oluttuvat saavat normaalin määrän tynnyri- eli lasiolutta.

Erään Sudburyn keskikaupungilla sijaitsevan Motor-hotellin johtaja Lou Spracklin sanoi, että hänen hotellinsa on saanut melkein tavallisen määrän olutta "tai mahdollisesti yhden tai kaksi tynnyriä enemmän".

Näyttää siis siltä, että täällä Pohjois-Ontariossa riittää olutta ainakin muutaman viikon vielä, vaikka Molsonin lakko ja muiden oluttehtaiden työsulku jatkuisikin Etelä-Ontariossa.

Huumausainekokeet ammattinyrkkeilyyn?

Napoli. — Italian nyrkkeilyliitto ehdottaa Euroopan nyrkkeilykomissiolle, että kaikista ammattinyrkkeilijöistä otettaisiin huumausainekoe sekä ennen ottelua että sen jälkeen, kertoo italialainen promoottori Rodolfo Sabbatini.

Italian huolestuneisuus johtuu siitä, että nyrkkeilykehässä saamiinsa vammoihin kuollut saksalainen Jupp Elze oli lääkärin lausunnon mukaan nauttinut huumausaineita.

NÄKEMYKSIÄ VIETNAMIN MATKALTA

Henkilökohtaisia näkemyksiä Vietnamista saamme kuulla ja nähdä Don haalilla, torstaina, 11 päivä. Toimen Naiset ovat järjestäneet tilaisuuden, jossa mrs. Mickey Murray tulee selostamaan matkaansa Vietnamiin. Tilaisuus alkaa kello 8, ja lisäksi on myöskin järjestetty kahvitarjoilu. Tervetuloa. — H.T.

— Olen tullut huomaamaan, että ne ihmiset, jotka aina luennoivat työläisille työnteon suomasta ilosta, eivät koskaan näytä nauttivan siitä itse.

Putkitus- ja lämmitys-

EXPERTIT

• ÖLJYPOLTTIMOITA •

Kustannusarviot vapaasti!

Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.

PUHELIN 674-0797

164 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED

HAUTAUSTOIMISTO

Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.

AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA

PUHELIN 673-9595

62 Eyre St., Spruce kadun kulm.

SUDBURY

Tehkää Suomi-matkanne

BALTIC STEAMSHIP LINES'in

matkustajalaivalla

"ALEXANDR PUSHKIN"

Montrealista Helsinkiin ilman mitään vaihtoja.

Kulkuvuorot Montrealista:

ELOKUUN	15
SYYSKUUN	16
LOKAKUUN	17

Kulkuvuorot Helsingistä:

HEINÄKUUN	14
ELOKUUN	31
LOKAKUUN	2

Kaikilla matkoilla laiva poikkeaa Helsingissä. Siis matkalla ei mitään vaihtoja, vaan samassa laivassa matkan päämäärään asti.

Halvin turistiluokan "Intermediate"-kauden lipun hinta Montrealista Helsinkiin $314.00.

Tehkää paikkatilauksenne osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY

P.O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

Vietnamin sotaa vastustava mielenosoitus missä yhdysvaltalaiset nuoret rauhanpuolustajat kantavat tähtilippua ja muita viirejä sekä sotavastaisia tunnuksia.

Perheen nuoremmat

Vilma kirjoittaa suomenkieltä

Hello Täti, tytöt ja pojat.

Minä olen 7 vuotta vanha ja olen ensimmäisessä luokassa. Äiti sanoi että minä saan varmasti kirjoittaa, niin kuin mami teki kun hän oli minun ikäinen. Äiti auttaa minua silloin kun minä en tiedä kuinka sanat pitäisi kirjoittaa suomen kielellä, mutta englantia minä voin jo kirjoittaa ilman apua.

I have a lamb, Millie, that is grey and I have a goat, Dillie, that is white. The mother sheep, Lampu, is grey with black face, and white pony called Paddy. I don't want to forget my dog, Lady she's black like night-time.

My teacher is mrs. Laakso but we can't talk suomea to her because she has to teach in English. I am coming first in my grade this year. I've worked hard to pass in first place. I have a sister, Caroline and two brothers Kalevi and Alan. They don't go to school yet for three years.

We are going to camp for the week and I will write soon again.

Wilma Collin,
Box 70,
Wahnapitae, Ont.

P.S. — Hello to Grandpa Verne in Markstay. To Mummu ja Pappa Wahnapitaessa. and all my aunts, uncles and cousins who will read my letters in the paper, I hope.

Bye.

Hollannissa on työttömiä 90,000

Haag. — Hollannissa on vuoden aikana suljettu 169 yritystä, mistä johtuen työttömien määrä on tällä hetkellä kohonnut 90,000:een. Työttömyys lisääntyy tänä vuonna vielä huomattavasti, kun esim. Hollannin hiilikeskuksessa Limburgissa suljetaan useita suria kaivoksia ja kaksi tehdasta Hollannin katolisen kaivostyöläisten ammattiliiton puheenjohtaja F. Daumin ilmoitti viime viikolla, liittonsa neuvoston kokouksessa, että Limburiin kaivosten sulkeminen vie työpaikan yli 24,000 kaivostyöläiseltä.

SIION SEURAKUNTA SUDBURY

KOKOUKSET:

Sunnunt. 10 ap. kesäkämpällä
Sunnunt. 7 ip. Glad Tidings Tabernaglessa Vastapäätä Memorial-sairaalaa
Perj. 7.30 ip. Nuorten kokous kesäkämpällä

Pastorin osoite:
1843 PARIS ST., SUDBURY, ONT.

TERVETULOA!

Suurjuhlaan saapuvien ohjelman suorittajien majoittaminen

Pyydämme vieraspaikkakuntalaisten suurjuhlan ohjelman suorittajien — kuorolaisten, urheilijain, voimistelijain, soittajien ja toimitsijain tiedottamaan ensi tilassa Sudburyn suurjuhlakomitealle kuinka monelle halutaan majoitusta.

Ilmoittamiset tulee tehdä osoitteella: Edwin Suksi, Box 69, Sudbury, Ont. Sudburyn ja lähiympäristön suomalaisia pyydämme ilmoittamaan paikalliselle suurjuhlakomitealle, jos he voivat majoittaa kotiinsa yhden tai useamman vieraspaikkakuntalaisen. Ilmoitukset voi tehdä: Edwin Suksi puh. 673-5013 tai 674 4264 ja Laila Nordman, puh. 694-4824.

Työläisnaiselle $61 sakko kananmunasta

Timmins. — Sheila Bull joutui maksamaan $61 sakkoa ja kuluja sen jälkeen kun hänet julistettiin oikeudessa syyllistyneen pahoinpitelyyn. Hänen sanottiin heittäneen kananmunalla Northern Telephone-yhtiön erästä "työnjohtajaa" Timminsissa sijaitsevan puhelinkeskusrakennuksen edustalla.

Poliisituomari W. S. Gardner sanoi määrätessään mrs. Bullin sakon, että tämä kesäkuun 5 päivänä sattunut tapaus olisi voinut aikaansaada mellakan. Poliisit saattoivat "työnjohtjia" läpi lakkovahtilinjojen kun munan sanotaan osuneen erääseen "työnjohtajaan".

Tämä Bell Telephone-yhtiön omistaman haarayhtiön ja työläisiä edustavan union väliset neuvottelut muutettiin tällä viikolla Montrealiin Quebecin maakunnan työsuhdelautakunnan pyynnöstä.

Puhelinpalvelun sanotaan jatkuvan lakosta huolimatta Timminsin, Kirkland Laken, New Liskardin ja Quebecin alueella, mutta uusien puhelimien asennukset ovat kuitenkin pysähdyksissä.

Puhelinyhtiön työläiset ovat olleet lakossa kesäkuun 3 päivästä lähtien. Työläiset vaativat hetikohtaista keskimääräistä 50 sentin tuntipalkankorotusta ja lisää reunaetuisuuksia. Yhtiön sanotaan tarjonneen 40—51 sentin palkankorotuksia kahden vuoden aikana. Se nostaisi keskinkertaisen palkan $3.00 tunnilta.

Tilatkaa Vapaus

KAIKKIEN ASIAKKAIDEMME HUOMIOON!

Vapauden kirjakauppa ja konttori ON SULJETTU LAUANTAISIN heinä- ja elokuun ajan

Avoinna muina viikon päivinä:
Maanantaina, keskiviikkona ja torstaina klo 8 ap. — 5 ip.
Tiistaina ja perjantaina klo 8 ap. — 6 ip.

Vapaus Publishing Company Ltd.

100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Muodin samankaltaisuutta

Tämä vuosi on alkua eri sukupuolisten samankaltaisuudelle. Ikuinen taistelu sukupuolien välillä siitä, kumpi pitää housuja, on tullut tarpeettomaksi, sillä kumpikin sukupuoli vuorosellen omaksuu toisensa tyylin ja tavat.

Oikein muodinmukainen pariskunta voi käyttää samoja paitoja, jakkuja, kaulaliinoja, hattuja ja koruja. He käyvät samalla kampaajalla ja kuljettavat kampansa ja savukkeensa samassa käsilaukussa.

"Miksi meitä halutaan eroittaa toisistamme", miettii Cary Grant, jonka elokuvaosat ovat saaneet miljoonat naiset onnellisiksi siitä, että miehet ovat miehiä. "Me voimme yhtä hyvin tuoksua hyvältä ja nauttia elämästämme". hän jatkaa.

Kaunistusaineet yhdistävät eri sukupuolia toisiinsa, sanoi tämä filmitähti, samalla ilmoittaen liittyvänsä erään kauneusaineita valmistavan liikkeen johtokuntaan.

Joitakin päiviä aikaisemmin suunnittelija Rudi Gernreich sanoi syksyisten neulepuseroiden ostajille, että hame on kuollut. Siitä huolimatta tehdään joitakin yrityksiä luoda romanttista keskiaikaa, vaikka tämä californialainen väittää itsepintaisesti, että naisten ja miesten vaatteet yhä enemmän muistuttavat toisiaan.

"Se on ainoa käytännöllinen ratkaisu elämässä", sanoo Bernreich, joka itse oli pukeutunut vyöllä varustettuun mekkoon ja kelloilla koristettuihin housuihin, kuten kaikki hänen mannekiininsa. Silti kudotut vaatteet ilmaisevat tiukkuudellaan eron miehen ja naisen välillä.

Gernreich suunnitteli viitisen vuotta sitten — joka unohdettakoon — sekä naisille, että miehille sopivat kylpyhousut.

Ajankohtaisia neuvoja

Ontarion maanviljelys- ja ruokaosaston asiantuntijoiden taholta annetaan seuraavia puutarhaa koskevia neuvoja:

Tähän aikaan suoritettavien pienten töiden ansiosta puutarha näyttää kauniilta koko kesän. Kasteleminen on erikoisen tärkeätä kuumana ja kuivana aikana. Kastelu tulee suorittaa ainoastaan sitten kun maa on erittäin kuiva, mutta silloin onkin kasteltava niin hyvin, että vesi tavoittaa juuriin saakka. Lomalle lähtiessä on hyvä laittaa lanta ja multaseos kasvien ympärille, se estää niitä kuivamasta. Saman asian tekee puolen tai tuuman paksuinen kerros turvepehkua (peat moss). Hyvin kasteltuna se pitää maan kosteana pitkän aikaa.

Nyt on aika tukea korkeiksi kasvavia kukkia ja vihanneksia, jota tuuli ei niitä vahingoittaisi. Yksi tai kaksi seivästä tai bamburuokoa lyödään tukevasti maahan ja niihin kinnitetään kasvi siten, että se on silti vapaasti. Tomaattin taimet on myös nyt parasta tukea.

Irikset ovat lopettaneet kukintansa. Kun iris on kolme tai neljä vuotta kasvanut samassa paikassa hyvässä mullassa, niin on aika sitä harventaa. Mukulan keskustassa on tavallisesti nuoremmat versot ja niiden on parasta antaa olla entisellään kun vanhempia versoja erotetaan. Terävä veitsi on paras ase iriksen mukulaa erotettaessa. Uusi kasvupaikka on laitettu valmiiksi ennen kukkien erottamista.

Alpakka vai uushopea?

Jos joku keksisi alkaa kaupitella meille messinkiä uuskultana, tinaa uusplatinana tai vaikkapa lasinpalasia uustimantteina, pidettäisiin tätä varmasti rikollisena toimintana. Alpakka-metallista virheellisesti käytetty nimitys "uushopea" näyttää sen sijaan saaneen hiljaisen hyväksymisen — ehkäpä sen vuoksi, etteivät monetkaan ihmiset tiedä, mitä se on, vaan uskovat sen olevan jonkinlaista hopeaa tai peräti hopeaa arvokkaampaa.

Alpakka ei kuitenkaan sisällä lainkaan hopeaa. Siinä on tavallisesti 10—18% nikkeliä, noin 60% kuparia ja loput sinkkiä. Tämä metalliseos on lujaa ja siitä valmistetut esineet ovat kestäviä, mutta hopeaa ne eivät ole. Niillä on hopeaesineen ulkonkö ja käyttöarvo, mutta ei hopeaesineen jalometalliarvoa.

Alpakan nimittäminen uushopeaksi on siis asiallisesti väärää. Näin kuitenkin usein harhaanjohtamismielessä menetellään. Suomen Kultaseppien Liitto ei hyväksy tällaista hopea-sanan erehdyttävää käyttöä ja pitää sitä vahingollisena sekä kauppiaille että kuluttajille. Liitto katsoo, että alpakasta on aina käytettävä vain alpakkanimitystä ja että hopea-sana kuuluu vain todella hopeisille esineille. Olkoon siis hopea aina hopeaa ja alpakka aina alpakkaa.

KUUMA MAUSTETTU PUNSSI

1 kvartti viinirypälemehua (grape juice)
1 kvartti kiehuvaa vettä
½ kkp sokeria
2 rkl raastettua sitruunan kuorta
2 rkl sitruunan mehua
4 mausteneilikkaa (cloves
3 tikkua kanelia (cinnamon)

Viiden minuutin ajan keitetään mausteita. Isommat mausteet poistetaan ja juoma on valmista tarjoiltavaksi. Tämän ohjeen mukaan tulee kymmenen kuuden unssin annosta.

*

MAATALOUSNÄYTTELYITÄ

Ontarion Maanviljelysseuran (Ontario Agriculture Societies Fair) näyttelyitä on seuraavina aikoina eri paikkakunnilla: Fort Williamin ja Port Arthurin ympäristössä asuville Canadian Lakehead Exhibitionissa heinäk. 21:stä 28:n päivään, Oshawassa 25, 26, 27, Deltassa 29, 30, 31 ja Leamingtonissa heinäkuun 30:stä elok. 3:n.

VIINIRYPÄLE (GRAPE) JUOMA

Raikkaan kesäisen juoman voi valmistaa kotonakin ja se on sopivaa nauttia joko kuumana tai kylmänä. Ontarion viinirypälemehu (grape juice) on näiden juomien runkona ja seuraavassa on valmistusohje Grape Sparkle- sekä Hot Spiced Punch-juomille.

GRAPE SPARKLE ELI HELMEILEVÄ VIINIRYPÄLEJUOMA

Viinirypälemehua ja hiilihappoista juomaa (ginger ale) pidetään jääkaapissa ja juuri ennen tarjolle tuotua ne sekoitetaan keskenään. Siitä saadaan raikas ja helmeilevä kesäjuoma.

*

NAILONPAIDAT

Pestyä nailonpaitaa ei saa asettaa kuivamaan ripustimeen, joka on maalattu tai vernissattu. Ripustimen on oltava tavallista maalaamatonta muuta tai mieluimmin muovia. Märkä nailonpaita on ripustettava kuiva maan niin, että kauluksen kulmiin ei jää viimeksi vesitippoja, ne jättävät tummat nipukat.

A. T. HILL, Port Arthur, Ont. lahjoittaa $10.00 Vapauden talousaseman turvaamiseksi ja haastaa seuraavat ystävät vastaamaan vointinsa mukaan: Onni Huitikka ja Heikki Lampi, Finland, Ont., Ojalat "lukeisilla" ja Annie Ruissalo, Rainy Crest vanhainkodista, Fort Frances, Ont., veljekset Sam ja Emeli Hellstein, Vermilion Bay, Ont., Einari Pelto, Nolalu, Ont., Mary Koivuranta, Arvo Niemi, Amanda Hall ja John Lehikoinen, kaikki Port Arthurista, sekä Väinö Savela, Fort William, Ont.

ALINA JA JACK JACKSON, R. R. 3, Fort William, Ont. lahjoittavat $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat: Hanna Anderson ja Henry Anttila, Fort William, Ont., tekemään samoin tai paremmin.

MR. JA MRS. IVAR FINBERG, Kakabeka Falls (Mokomon), Ont. lahjoittavat $2.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi ja haastavat seuraavat ystävät tekemään samoin: Kalle Ojala ja Esa Kivipelto, Mokomon, Ont. ja John Rasi, R. R. 2, Kaministiquia, Ont.

ERKKI HAARA, Port Arthur, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin talousaseman turvaamiseksi ja haastaa seuraavat ystävät viemään haastetta eteenpäin: Mikko Palomäki, Port Arthur, Ont., Lennu Peterson, Antti Pitkänen, Aili Saranpää ja Ate Pursiainen, kaikki Port Arthurin laidasta.

T. SAISA, Port Arthur, Ont. lahjoittaa $1.00 Vapauden hyväksi ja haastaa Rudolf Niemen ja mrs. Martha Marttusen tekemään paremmin.

CSJ:n LÄNSI-ONTARION ALUETOIMIKUNTA, Port Arthur, Ont. lahjoittaa $500.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi ja toivoo, että kaikki Järjestön osastot, Naisten kerhot ja seurat tekevät parhaansa lehtiemme talousaseman tukemiseksi.

Yhteensä $1,183.00